

Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXVII

Records of interesting and new plants in the South Bohemian flora XXVII

Martin Lepší⁽¹⁾ • Petr Lepší⁽²⁾ • Karel Boublík⁽³⁾ (red.)

Věnováno památce Václava Chána

Abstract: The paper publishes the first record of the occurrence of *Vallisneria spiralis*, a new alien taxon for South Bohemia. New localities of rare native or rare alien taxa and threatened or otherwise important taxa of the South Bohemian flora are reported and described: *Allium senescens* subsp. *montanum*, *Anacamptis morio*, *Aphanes arvensis*, *Cephalanthera longifolia*, *Crepis praemorsa*, *Dianthus superbus*, *Diphasiastrum × issleri*, *Eleocharis uniglumis* subsp. *uniglumis*, *Gagea villosa*, *Galeopsis pernhofferi*, *Hieracium bifidum*, *Hydrocotyle vulgaris*, *Hypericum hirsutum*, *Lathyrus linifolius*, *Leucojum vernum*, *Luzula divulgata*, *Meum athamanticum*, *Montia fontana* subsp. *amporitana*, *Petrorhagia saxifraga*, *Pilosella lactucella*, *P. macranthela*, *P. piloselloides*, *P. schultesii*, *Rosa gallica*, *Rubus passaviensis*, *Salvia hispanica*, *Triglochin palustris*, *Valerianella carinata*, *Viola stagnina* and *Viscum album* subsp. *abietis*. Regional distribution or known localities of some of the above species are updated or supplemented here.

Key words: Czech Republic, floristic records.

Abstrakt: V příspěvku je publikován prvotní záznam o výskytu zákrutichy šroubovitě (*Vallisneria spiralis*), novém adventivním druhu pro území jižní části Čech, a zveřejněny jsou nové lokality původních i nepůvodních, ohrožených nebo jinak významných taxonů: bahničky jednoplevé pravé (*Eleocharis uniglumis* subsp. *uniglumis*), baňičky bahenní (*Triglochin palustris*), biky obecné (*Luzula divulgata*), bledule jamí (*Leucojum vernum*), česneku šerého horského (*Allium senescens* subsp. *montanum*), hrachoru horského (*Lathyrus linifolius*), hvozdíčku lomikamenovitě (*Petrorhagia saxifraga*), hvozdíčku pyšného (*Dianthus superbus*), chlupáčku dlouholistě (*Pilosella macranthela*), ch. myšího ouška (*P. lactucella*), ch. Schultesova (*P. schultesii*), ch. úzkolistě (*P. piloselloides*), jestřábníku dvouklaně (*Hieracium bifidum*), jmelí bílého jedlově (*Viscum album* subsp. *abietis*), konopice Pernhofferovy (*Galeopsis pernhofferi*), koprníku štětínolistě (*Meum athamanticum*), kozlíčku kýlnatě (*Valerianella carinata*), křivatce rolního (*Gagea villosa*), nepatrnce rolního (*Aphanes arvensis*), okrotice dlouholistě (*Cephalanthera longifolia*), ostružiníku pasovského (*Rubus passaviensis*), plavuníku Isslerova (*Diphasiastrum × issleri*), pupečníku obecně (*Hydrocotyle vulgaris*), růže galské (*Rosa gallica*), šalvěje hispánské (*Salvia hispanica*), škardy ukousnutě (*Crepis praemorsa*), třezalky chlupatě (*Hypericum hirsutum*), violky slatině (*Viola stagnina*), vstavače kukačky (*Anacamptis morio*) a zdrojovky hladkosemenně potoční (*Montia fontana* subsp. *amporitana*). U vybraných druhů jsou uvedena upřesnění již dříve publikovaných lokalit nebo jsou jinak doplněny informace o jejich rozšíření nebo ohrožení v jihočeském regionu.

Klíčová slova: Česká republika, floristické záznamy.

¹⁾ Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 242/1, CZ – 370 51 České Budějovice, e-mail: lepsi@muzeumcb.cz

²⁾ AOPK ČR, Správa CHKO Blanský les, Vyšný 59, CZ – 381 01 Český Krumlov, e-mail: plepsi@seznam.cz

³⁾ Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta životního prostředí, katedra ekologie, Kamýcká 129, CZ – 165 21 Praha 6 – Suchbátka, e-mail: boublik@fzp.czu.cz

Úvod

Floristický výzkum jižní části Čech přinesl v roce 2020 řadu významných a překvapivých objevů. Mezi bezesporu nejvýznamnější patří nálezy nových lokalit 11 regionálně kriticky ohrožených taxonů. Za všechny zmiňme objevení pěti lokalit *Rosa gallica* v Budějovické pánvi, nového naleziště *Triglochin palustris* v Prachatickém Předšumaví nebo dvou nových lokalit *Eleocharis uniglumis* subsp. *uniglumis* v Budějovické pánvi. Z rostlin řazených v jižní části Čech mezi kriticky ohrožené ještě vzpomeňme dva zástupce taxonomicky obtížných skupin – *Hieracium bifidum* a *Rubus passaviensis*. *Hieracium bifidum* bylo nalezeno na čtyřech nových lokalitách, které zároveň představují prvotní záznamy pro tři fytochoriony, a *Rubus passaviensis* byl objeven na nové lokalitě v Českokrumlovském Předšumaví, která představuje teprve druhé známé naleziště druhu na území České republiky. Tradičně je také věnována pozornost adventivním druhům, z nichž za samostatnou zmínku stojí druh *Vallisneria spiralis*, který byl poprvé zaznamenán ve volné přírodě jižní části Čech v Horusické pískovně na Třeboňsku. Zda byl druh na lokalitu záměrně vysazen nebo zavlečen neuváženým vyhozením rostlin, nebo zda jde o spontánní únik z kultury, není známé. Únikům nebo výsadbám nepůvodních druhů rostlin do volné krajiny by mělo být předcházeno. Mimořádná pozornost je v tomto čísle věnována druhu *Hypericum hirsutum*, jehož regionální rozšíření je podrobně zpracováno a druh je pro svůj relativně vzácný výskyt v jižní části Čech navržen k zařazení do kategorie ohrožení C4 Červené knihy květeny jižní části Čech (vzácnější taxony vyžadující další pozornost, Lepší P. et al. 2013). K bohatému výčtu zajímavých nálezů přispívá také 13 prvotních záznamů pro fytochoriony u druhů zařazených v Červené knize do jiných kategorií než C1, A1 nebo A2.

Metodika

Vymezení zájmové oblasti – „jižní část Čech“ – je převzato z Červené knihy květeny jižní části Čech (dále Červená kniha; Lepší P. et al. 2013). Nomenklatura taxonů je sjednocena podle prací Kaplan et al. (2019) a Kučera et al. (2012), nomenklatura syntaxonů podle prací Chytrý (2007, 2011, 2013); pokud taxony v Klíči ke květeně České republiky (Kaplan et al. 2019) nejsou uvedeny, jsou za jmény doplněny autorské citace. Pod názvem taxonu následuje shrnující informace o obsahu příspěvku s uvedením kategorie ohrožení rostliny podle Červené knihy: C1 – kriticky ohrožené, C2 – silně ohrožené, C3 – ohrožené či zranitelné, C4 – vzácnější taxony vyžadující další pozornost, A1 – regionálně vyhynulé, A2 – regionálně nevěstné, D1 – nejasné případy regionálně vyhynulých a nevěstných taxonů a D2 – nedokonale známé taxony. Lokality jsou zařazeny do fytochorionů (Skalický in Hejný & Slavík 1988) a následně přiřazeny k nejbližší obci, resp. osadě. Za nejbližším sídlem je v závorce uveden kód mapovacího pole o velikosti ¼ základního pole stredoevropského síťového mapování (Ehrendorfer & Hamann 1965), ve kterém leží lokalita. Souřadnice lokalit jsou uvedeny v souřadnicovém systému WGS 84 a byly odečteny z přístrojů GNSS (Global Navigation Satellite System) nebo z internetových map (Mapy.cz 2021) – označeno „www.mapy.cz“. Pokud jsou nálezy dokladovány herbářovými položkami, je jejich uložení označeno mezinárodní zkratkou příslušné veřejné sbírky podle databáze Index Herbariorum (Thiers 2021); za zkratkou následuje evidenční číslo položky (pokud existuje), pod kterým je uložena v daném herbáři. Uložení položky v soukromé sbírce označuje zkratka „herb.“ s uvedením příjmení vlastníka a případně čísla položky. Zkratkou „not.“ jsou označena pozorování, k nimž nebyla pořízena herbářová položka, heslem „foto“ je označeno pořízení fotografie rostliny. Ke zpracování některých příspěvků byla využita Chánova floristická kartotéka (Anonymus 2017) a databáze české flóry a vegetace Pladias (Wild et al. 2019).

***Allium senescens* subsp. *montanum* – česnek šerý horský**

nový C3 druh pro fytochorion

Česnek šerý horský roste v jižní části Čech v Českokrumlovském Předšumaví, Purkareckém kaňonu a Středním Povltaví, ojedinelé byl zaznamenán také v Horním Pootaví a Březnickém Podbrdsku (Kolář in Lepší P. et al. 2013). Níže uvedený výskyt v okrajové části Písecko-hlubockého hřebene dozajista souvisí s jeho lokalitami v blízkém Purkareckém kaňonu, odkud je taxon dlouhodobě známý (Kučerová 1974). Nová lokalita je tvořena nevelkým skalnatým ostrohem, který unikl poškození při lámání kamene a stavební činnosti v Hluboké nad Vltavou. Navazující skalní výchozy bohužel tato činnost negativně ovlivnila a původní přirozená skalní vegetace se na nich nedochovala. Expandují na nich nepůvodní druhy *Ailanthus altissima*, *Robinia pseudoacacia* a *Syringa vulgaris*.

40a. Písecko-hlubocký hřeben, Hluboká nad Vltavou (6952d): nad levým břehem Vltavy 140 m jv. od jižního průčelí zámku Hluboká nad Vltavou, skalnatý hřbet pod jižní vyhlídkou dolní zámecké zahrady, 49°02'58,2"N, 14°26'37,6"E (www.mapy.cz), 375 m n. m., vzácně (leg. J. Janáková 17. 7. 2020, CB). Společně s česnekem zde rostly *Aurinia saxatilis* subsp. *saxatilis*, *Dianthus carthusianorum*, *Hylotelephium maximum* a *Polypodium vulgare*.

Jana Janáková

***Anacamptis morio* – vstavač kukačka (Obr. 1)**

nová lokalita C2 druhu

Vstavač kukačka patří v České republice mezi druhy s nejvýraznějším ústupem, proto je řazen mezi silně ohrožené druhy (Grulich 2017). V jižní části Čech byl zaznamenán téměř ve všech fytochorionech mezofytika a v jediném fytochorionu oreofytika (Kolář in Lepší P. et al. 2013). Jen velmi vzácně se v současnosti podaří objevit lokalitu novou nebo ověřit naleziště staré, kde druh unikal pozornosti kvůli nepravidelnému a brzkému kvetení nebo vzácnému, často zbytkovému výskytu (např. Janáková & Janák in Lepší M. & Lepší P. 2018, Vydrová & Grulich in Lepší M. et al. 2020). Níže uvedená lokalita od Štěkře v Českokrumlovském Předšumaví je také tohoto charakteru. Z tohoto fytochorionu existují o výskytu druhu pouze tři údaje – z přírodní památky Kalamandra u Českého Krumlova (Janák K. in Šerá-Doležalová 1992, údaj je však starší), od Štěkře a od nedaleké samoty U Rohana (Jungbauer 1842). Recentně objevenou lokalitu je tedy možné považovat za pozůstatek výskytu známého již minimálně 178 let nebo za novodobý výsadek v oblasti historického výskytu. Kukačka na lokalitě roste v sušším typu ovsíkové louky vyvinuté na mělké půdě ve vrcholové a vegetačně nejzachovalejší části svažitě luční enklávy. Zdá se, že louka je pro přežití druhu v současnosti vhodně obhospodářována. Probíhá na ní jarní bránování, seč dvakrát do roka a přiměřené nebo žádné hnojení. Perspektiva populace však není z důvodu nízkého počtu nalezených exemplářů příliš vysoká.

37l. Českokrumlovské Předšumaví, Zlatá Koruna (7152a): vrchol bezejmenné kóty asi 715 m sev. od kostela v obci, 48°51'42,7"N, 14°22'12,8"E (www.mapy.cz), 570 m n. m., 5 kvetoucích ex. (not. P. Lepší 25. 4. 2020).

Petr Lepší

***Aphanes arvensis* – nepatrnc rolní**

nový C4 druh pro fytochorion a jihočeskou část fytochorionu

Nepatrnc rolní byl v minulosti zaznamenán téměř ve všech fytochorionech mezofytika jižní části Čech (Lepší P. & Lepší M. in Lepší M. & Lepší P. 2017, Janáková in Lepší M. & Lepší P. 2018). Výjimkami byly také fytochoriony Čertovo břemeno a Sedlčansko-milevská pahorkatina (Douda in Lepší P. et al. 2013). Na obou nových lokalitách byl druh zaznamenán v suchém lemu louky se sporadickou vegetací.

42a. Sedlčansko-milevská pahorkatina, Zhoř (6552a): na suché mezi v lemu louky 550 m jjv. od kapličky ve Zbislavi, 49°29'10,1"N, 14°22'32,8"E (www.mapy.cz), 507 m n. m., desítky rostlin (not. M. Kotlínek 20. 5. 2020).

Obr. 1 – Vstavač kukačka (*Anacamptis morio*) byl nalezen v okolí Štětkře v Českokrumlovském Předšumaví po zhruba 180 letech (foto Michaela Lepší 25. 4. 2020).

Fig. 1 – *Anacamptis morio* was found in the vicinity of Štětkře in the Českokrumlovské Předšumaví phytogeographical subdistrict after about 180 years (photo by Michaela Lepší 25. 4. 2020).

43a. Čertovo břemeno, Nadějkov (6552b): suchý okraj louky podél linie náletových dřevin 1,1 km jz. od zámku v Nadějkově, 49°29'47,7"N, 14°27'48,8"E (www.mapy.cz), 585 m n. m., de-sítky rostlin (not. M. Kotlínek 18. 5. 2020).

Milan Kotlínek

***Cephalanthera longifolia* – okrotice dlouholistá**

nový druh pro fytochorion a nové lokality C1 druhu

Okrotice dlouholistá je v jižní části Čech celkově vzácným druhem, částečně kvůli vzácnosti vápnitých substrátů, které preferuje. Opakovaně je tento druh nalézán ve vápencových okrscích v Předšumaví (Sušicko-horažďovické vápence a vápence v okolí Českého Krumlova), ostatní výskyty v jižní části Čech jsou obvykle jen přechodné (Zázvorka in Štěpánková 2010, Lepší P. in Lepší P. et al. 2013). Nové lokality se objevují po mírných disturbancích nebo na místech ve vhodném stadiu sukcese, často na okrajích cest, a vznikají pravděpodobně dálkovým šířením lehkých semen

z oblastí hojnějšího výskytu nebo snad zavlečením semen s vápencovým šterkem. Nově nalezená lokalita na Lišovském prahu leží v okrajové části Třeboňské pánev u hranice s Novohradským podhůřím; ani z jednoho z těchto fytochorionů nebyl tento druh dosud uváděn. Je pravděpodobné, že jde pouze o dočasný výskyt, stejně jako v případě dalších dvou lokalit ve fytochorionech, ve kterých se druh objevil již v minulosti (Lepší P. l. c.).

38. Budějovická pánev, Záboří (7051b): travnatý okraj silnice ze Záboří do Holašovic u rybníka Roubíček asi 1 km jz. od středu obce, 48°58'51,9"N, 14°15'46,7"E (www.mapy.cz), 450 m n. m., 4 nakvétající a 1 sterilní jedinec (not. J. Jersáková 21. 5. 2019). Rostliny rostou u paty topolu kanadského, kde je řídký zápoj travin.

39. Třeboňská pánev, Kaliště (7053b): okraj lesní cesty asi 1,15 km jv. od středu obce, 48°57'27,4"N, 14°35'11,4"E (GNSS), 505 m n. m., jeden kvetoucí exemplář (not. P. Koutecký 5. 6. 2020). Tato lesní cesta, v minulosti málo používaná a zarůstající křovinami, je v posledních dvou letech opět využívána kvůli těžbě kůrovcem napadených smrků. Byla prořezána, čímž došlo k prosvětlení, nebyla ale opravována navezením šterku apod. Toto mírné narušení zřejmě vytvořilo vhodné stanoviště pro okrotici.

89. Novohradské hory, Hojná Voda (7254c): bývalý Malý Jindřichov, okraj silnice z Černého Údolí do Starých Hutí 1 km jz. od Cikánského vrchu, 48°42'25,6"N, 14°41'35,7"E (www.mapy.cz), 755 m n. m., 1 velký ex. (leg. P. Lepší & R. Janák 7. 6. 2016, CB 103143, odebrán byl jeden květ a list a připojena byla fotografie).

Petr Koutecký, Jana Janáková & Jana Jersáková

Crepis praemorsa – škarda ukousnutá

nová lokalita C1 druhu

Velmi vzácný druh jihočeské květeny, známý pouze z nevelkého počtu lokalit v pěti podokresech Šumavsko-novohradského podhůří, a to v Horním Pootaví, na Sušicko-horažďovických vápencích, Strakonických vápencích, v Chvalšinském a Českokrumlovském Předšumaví (Kaplan in Slavík & Štěpánková 2004); recentní údaje pocházejí z Milčic v Horním Pootaví (Pladias 2021). V Českokrumlovském Předšumaví byla škarda ukousnutá dříve zaznamenána na více místech v širším okolí Vyšného u Českého Krumlova (Ekrt in Lepší P. et al. 2013, Pladias l. c.): zde se vyskytuje doposud, sami jsme v roce 2019 pozorovali v národní přírodní rezervaci Vyšenské kopce 16 kvetoucích jedinců a 20 sterilních růžic. Naproti tomu výskyt u kostela sv. Mikuláše v Boleticích zřejmě zanikl: byl doložen v roce 1997 herbářovou položkou (A. Vydrová 1997 BRNU), ještě v roce 1999 zde byla pozorována jedna kvetoucí rostlina (Ekrt l. c. uvádí toto pozorování nesprávně k roku 2001); od té doby byl druh na lokalitě neúspěšně hledán. Stejně tak neexistují recentní pozorování od osady Kaliště u Slavkova (S. Kučera 1974 CB) a od Slavkovic u Černé v Pošumaví (Chán in Anonymus 1966).

Z Chvalšinského Předšumaví pocházejí dva starší nálezy: M. Štech druh zaznamenal v roce 1989 u samoty Borovka u obce Jáma (srov. Chán 1999), v roce 1997 sebral V. Chán položku na Ostré hoře u Záhoří u Chrobol. Ani jeden z nálezů nebyl později zopakován. Nová lokalita byla zjištěna ve vojenském újezdu Boletice v údolí Lužného potoka jihovýchodně od zaniklé osady Vražice; napočítali jsme celkem 20 kvetoucích rostlin a 5 sterilních růžic.

Crepis praemorsa obvykle provází suché trávníky, lesní lemy a prosvětlené lesní porosty, převážně na bazických podkladech (srov. Kaplan l. c.). Tak je tomu i v jižní části Čech: na vápencích leží převážná většina historických lokalit. Mimo vápence leží obě lokality v Chvalšinském Předšumaví, jejichž podloží je budováno rulami. Kaplan (l. c.) druh uvádí i ze slatinných luk svazu *Caricion davallianae*. Na nově nalezené lokalitě jsou v podloží kvartérní sedimenty a škarda ukousnutá zde roste v druhově bohaté vegetaci asociace *Molinietum caeruleae* svazu *Molinion caeruleae* (srov. Řezníčková in Chytrý 2007). Porost již delší dobu nebyl posečený, hromadí se v něm stařina a poněkud ruderalizuje. Pokud bude tento stav přetrvávat, vzácná škarda zde stěží přežije další degradační změny.

37i. Chvalšinské Předšumaví, Chvalšiny (7150b): vojenský újezd Boletice, zaniklá osada Vražice, nekosená bezkolencová louka nad Lužným potokem 4,1 km zsz. od kostela ve Chvalšínách, 48°52'07,8"N, 14°09'31,6"E (www.mapy.cz), 613 m n. m., 25 rostlin (leg. V. Grulich & A. Výdrová 11. 6. 2020, BRNU).

Složení vegetace dokumentuje fytoocenologický snímek: souřadnice: 48°52'07,8"N, 14°09'31,6"E, plocha 4 × 4 m, vých. orientace, sklon 2°, datum 12. 6. 2020, zapsali V. Grulich a A. Výdrová. E₁ 80%, E₀ 10%. E₁: *Avenula pubescens* 2b, *Betonica officinalis* 2b, *Carex umbrosa* 2b, *Briza media* 2a, *Dactylis glomerata* 2a, *Deschampsia cespitosa* 2a, *Filipendula ulmaria* 2a, *Iris sibirica* 2a, *Poa chaixii* 2a, *Selinum carvifolia* 2a, *Achillea millefolium* 1, *Aegopodium podagraria* 1, *Alchemilla micans* 1, *Bistorta officinalis* 1, *Carex hirta* 1, *Centaurea jacea* 1, *Cirsium oleraceum* 1, *Crepis mollis* subsp. *succisifolia* 1, *C. praemorsa* 1, *Festuca pratensis* 1, *Galium verum* 1, *Holcus lanatus* 1, *Koeleria pyramidata* 1, *Luzula multiflora* 1, *Molinia caerulea* 1, *Poa trivialis* 1, *Potentilla erecta* 1, *Sanguisorba officinalis* 1, *Veronica chamaedrys* 1, *Anemone nemorosa* +, *Anthoxanthum odoratum* +, *Anthriscus sylvestris* +, *Campanula patula* +, *Carex hartmanii* +, *C. pallescens* +, *Equisetum arvense* +, *E. palustre* +, *Festuca rubra* +, *Galium album* +, *G. uliginosum* +, *Heracleum sphondylium* +, *Hypericum maculatum* +, *Lathyrus pratensis* +, *Listera ovata* +, *Lychnis flos-cuculi* +, *Phyteuma nigrum* +, *Pimpinella major* +, *Prunus spinosa* juv. +, *Rumex acetosa* +, *Scorzonera humilis* +, *Serratula tinctoria* +, *Taraxacum* sect. *Taraxacum* +, *Trisetum flavescens* +, *Vicia cracca* +. E₀: nezaznamenáno.

Vít Grulich & Alena Výdrová

***Dianthus superbis* – hvozdík pyšný**

nová lokalita C1 druhu

Hvozdík pyšný je světlomilný a konkurenčně slabý druh velmi vzácný v celé České republice. V jižní části Čech se dosud vyskytuje na řadě lokalit, které jsou většinou málo početné. Výjimkou jsou dosti bohaté populace na Boleticku a v okolí (Grulich in Lepší P. et al. 2013; Grulich in Lepší M. & Lepší P. 2015). V Budějovické pánvi se hvozdík pyšný vyskytoval roztroušeně především v severozápadní části (Chán et al. 2005b), v jihovýchodní části rostl vzácněji (Gazda 1958). Výskyt druhu v území mezi Včelnou a Plavem byl zaznamenán již Jaroslavem Gazdou v 50. letech 20. století (Gazda 1958). Nejblíže od nově nalezené lokality se hvozdík pyšný vyskytuje na okraji doubravy blíže Včelné v Budějovické pánvi (Lepší P. in Lepší M. & Lepší P. 2017) a na okraji remízku nedaleko Kamenného Újezdu v Novohradském podhůří (Grulich in Hadinec & Lustyk 2009).

38. Budějovická pánev, Boršov nad Vltavou (7052d): okraj doubravy asi 150 m vjv. od samot Sokolov vjv. od obce, 48°55'06,8"N, 14°26'29,3"E (www.mapy.cz), 455 m n. m., cca 20 ex. (leg. R. Paulič 6. 8. 2017, PR).

Radim Paulič

***Diphasiastrum ×issleri* – plavuník Isslerův** (Obr. 2)

nový C1 druh pro fytochorion

Plavuník Isslerův roste na vřesovištích, v porostech borůvky a brusinky či ve světlých jehličnatých lesích, na narušovaných místech a sjezdovkách, většinou v horských oblastech. V jižní části Čech je nejvíce jeho lokalit soustředěno v západní části Šumavy, ojedinele i jinde (Boublík & Půbal in Lepší P. et al. 2013).

37n. Kaplické mezihoří, Lipno nad Vltavou (7351a): sjezdovka v lyžařském areálu Kramolín, 200 m sv. od vrcholu Slupečného vrchu, 48°39'00,5"N, 14°14'18,6"E (GNSS), 850 m n. m, okraj sjezdovky pod sedačkovou lanovkou, na ploše 5 m² (leg. J. Janáková, J. J. Borák & P. Koutecký 17. 5. 2020, CB, det. M. Štech).

Složení vegetace dokumentuje fytoocenologický snímek: plocha 4 × 4 m, ssv. orientace, sklon 20°, datum 17. 5. 2020, zapsali J. Janáková, P. Koutecký, K. Prach et al. E₂ 95%, E₁ 25%, E₀ 90%. E₁: *Calluna vulgaris* 2a, *Lycopodium clavatum* 1, *Anthoxanthum odoratum* +, *Arnica montana* +,

Obr. 2 – Plavuník Isslerův (*Diphasiastrum ×issleri*), regionálně kriticky ohrožený druh, byl nalezen na nové lokalitě na sjezdovce v lyžařském areálu Lipno (foto J. Janáková 2020).

Fig. 2 – *Diphasiastrum ×issleri*, a regionally critically endangered species, was found in a new location on a ski slope in the Lipno ski area (photo by J. Janáková 2020).

Obr. 3 – Biotop regionálně kriticky ohrožené bahničky jednoplevé pravé (*Eleocharis uniglumis* subsp. *uniglumis*) na Klokočínských loukách u Protivína (foto J. Janáková 2020).

Fig. 3 – The habitat of the regionally critically endangered *Eleocharis uniglumis* subsp. *uniglumis* at Klokočínské louky meadows near the town of Protivín (photo by J. Janáková 2020).

Avenella flexuosa +, *Diphasiastrum ×issleri* +, *Festuca rubra* +, *Hieracium* cf. *lachenalii* +, *Nardus stricta* +, *Picea abies* juv. +, *Salix aurita* juv. +, *Sorbus aucuparia* juv. +, *Abies alba* juv. r, *Betula pendula* juv. r, *Carex* cf. *pilulifera* r, *Luzula pilosa* r, *Pinus sylvestris* juv. r, *Populus tremula* juv. r, *Potentilla erecta* r, *Veronica officinalis* r. E₀; *Pleurozium schreberi* 5, *Hylocomium splendens* +, *Polytrichum* cf. *formosum* +.

Jana Janáková

***Eleocharis uniglumis* subsp. *uniglumis* – bahnička jednoplevá pravá (Obr. 3)**

nové lokality C1 druhu

Bahnička jednoplevá pravá se v jižní části Čech vyskytuje vzácně v pánevních územích a navazujících pahorkatinách, roste na vlhkých slatinných, popř. slaných loukách a pastvinách (Paulič & Bureš in Lepší P. et al. 2013). Bližší informace o druhu lze nalézt v příspěvku publikovaném v tomto seriálu (Janáková in Lepší M. & Lepší P. 2011). V Budějovické pánvi se podařilo nalézt nové lokality u Protivína a Vlhav, což může nasvědčovat tomu, že je tento nenápadný taxon v oblasti přehlížený.

38. Budějovická pánev, Protivín (6751c): vlhké sníženiny ve střídavě vlhké louce, západní část EVL Klokočínské louky, 49°13'20,2"N, 14°11'26,0"E (www.mapy.cz), 376 m n. m., roztroušeně (not. Š. Čížková 21. 6. 2019, leg. J. Janáková 26. 5. 2020, herb. Janáková, rev. M. Štech), 49°13'30,9"N, 14°11'14,5"E (www.mapy.cz), 376 m n. m., roztroušeně (not. Š. Čížková 21. 6. 2019), 49°13'31,4"N, 14°11'19,4"E (www.mapy.cz), 376 m n. m., několik dm² (not. & foto J. Janáková 26. 5. 2020). – Vlhavy (6951d): okraj vlhké louky u západního břehu Knížecího rybníka, 49°02'49,4"N, 14°18'45,1"E (www.mapy.cz), 395 m n. m. (leg. J. Janáková 17. 6. 2020, CB, rev. M. Štech).

Jana Janáková & Štěpánka Čížková

***Gagea villosa* – křivatec rolní**

nový C2 druh pro fytochorion

Křivatec rolní je mírně teplomilný druh výslunných pahorků, mezí, akátin, křovin, okrajů a zářezů cest, v minulosti rostoucí též jako polní plevel. V jižní části Čech roste v teplejších oblastech, v horských oblastech se nevyskytuje. Z fytogeografického podokresu Písecko-hlubocký hřeben nebyl křivatec rolní dosud znám (Paulič in Lepší P. et al. 2013).

40a. Písecko-hlubocký hřeben, Vlastec (6651a): stromořadí asi 150 m východně od železniční stanice Vlastec, 49°22'09,8"N, 14°13'31,7"E (www.mapy.cz), 425 m n. m., dosti hojně, společně s *Gagea pratensis* (leg. R. Paulič 7. 4. 2019, PR).

Radim Paulič

***Galeopsis pernhofferi* – konopice Pernhofferova**

nový D2 druh pro dva fytochoriony

Rozšíření přehlížené a krátce rozlišované konopice Pernhofferovy není zatím dostatečně známé. Záznamy o výskytu druhu v jižní části Čech dosud pocházejí z Březnického Podbrdská, Blatenska, Horního Pootaví, Sušicko-horažďovických vápenců, Kaplického mezihoří, Třeboňské pánve, Jihočeské pahorkatiny (všechny podokresy), Středního Povltaví, Táborsko-vlašimské pahorkatiny, Českomoravské vrchoviny a Vyšebrodská. Ze Šumavy je udávána ze všech fytogeografických podokresů kromě Javorníku (Ekrt in Lepší P. et al. 2013, Hlaváček & Lepší M. in Lepší M. & Lepší P. 2017, Lepší M. in Lepší M. & Lepší P. 2019). V tomto příspěvku je druh publikován poprvé z fytochorionů Českokrumlovské Předšumaví a Volyňské Předšumaví. Z Českokrumlovského Předšumaví existují dosud jen nepublikované záznamy, které vyžadují revizi (Pladias 2021). V případě Volyňského Předšumaví byl druh dosud nalezen pouze v těsné blízkosti hranic fytochorionu u obce Skočice V. Chánem a V. Žílou (Chán et al. 2005b).

37e. Volyňské Předšumaví, Zdíkov (6948a): asi 2 km jz. od kostela Sv. Ludmily, 49°04'16,3"N, 13°40'33,9"E (GNSS), 880 m n. m., několik jedinců (leg. M. Lepší & P. Lepší 4. 9. 2020, CB 87309).

37l. Českokrumlovské Předšumaví, Holubov (7152a): PR Dívčí kámen, svah k Vltavě pod sedlem mezi skalní jehlou a zříceninou hradu, 48°53'24,7"N, 14°21'22,3"E (GNSS), 440 m n. m., jeden jedinec (leg. A. Lepší 10. 8. 2020, CB 87689).

Alena Lepší

***Hieracium bifidum* – jestřábník dvouklaný**

nový C1 druh pro tři fytochoriony

Jestřábník dvouklaný se vyskytuje především na skalních výchozech tvořených bazickými horninami, v jižní části Čech se však vzácně vyskytuje i na kyselém podloží. Druh byl v jižní části Čech poprvé zaznamenán v roce 2005 (Lepší M. & Zelený in Chán et al. 2006). Dosud bylo nalezeno několik lokalit na Strakonických vápencích, v Českokrumlovském Předšumaví, Novohradském podhůří a Kaňonu Malše (Lepší M. in Lepší M. & Lepší P. 2018). Níže je druh poprvé uveden z Horního Pootaví a z okolí Skočického hradu, kde byly nalezeny tři populace, z nichž dvě patří do Volyňského Předšumaví a jedna do Budějovické pánve. Druh se vyskytoval v okolí zarostlého lůmku a na okraji lesních cest. Všechny nově nalezené lokality jsou na kyselém podloží. Nalezení jedinci měli oproti rostlinám běžně sbíraným v Čechách větší podíl žláznatých chlupů v odění zákrovních listů; tyto rostliny bývají řazeny do skupiny druhů (grex) *subcesium*.

37a. Horní Pootaví, Sušice (6746d): ca 100 m jiv. od vrcholu Svatoboru, 49°14'04,9"N, 13°29'17,6"E (www.mapy.cz), 820 m n. m., okraj lesní cesty nedaleko skály, několik rostlin (leg. M. Lepší 23. 11. 2019, CB 86141).

37e. Volyňské Předšumaví, Svinětice (6850b): okraj cesty na již. svahu Hradu asi 2 km vých. od kostela v Bílsku, 49°09'32,5"N, 14°05'16,5"E (GNSS), 498 m n. m., 15 rostlin (leg. M. Kotlínek 19. 5. 2019, CB 104961, rev. J. Chrtek). – Svinětice (6850b): okraj cesty na sev. svahu Jeleního vrchu asi 1,6 km vých. od kostela v Bílsku, 49°09'27,2"N, 14°04'55,8"E (GNSS), 500 m n. m., 15 rostlin (leg. M. Kotlínek 19. 5. 2019, CB 104960, rev. J. Chrtek).

38. Budějovická pánve, Skočice (6850b): porost dřevin v okolí starého lůmku asi 330 m jz. od kostela ve Skočicích, 49°10'59,7"N, 14°06'03,7"E (GNSS), 496 m n. m., 10 rostlin (leg. M. Kotlínek 17. 5. 2019, CB 104962, rev. J. Chrtek).

Milan Kotlínek & Jindřich Chrtek

***Hydrocotyle vulgaris* – pupečník obecný (Obr. 4)**

ověření lokality C2 druhu

Pupečník obecný je subatlantický element naší flóry, vyskytující se jen lokálně v několika klimaticky příznivých rovinatých územích bohatých na mokřady. Roste na silně zamokřených až mělce zaplavovaných místech na živinami chudých půdách s kyselou reakcí. Nejvíce recentních lokalit je na Českolipsku, Dokesku, v Ašském výběžku, ve východních Čechách v Polabí a Poorličí a zejména v Třeboňské pánvi. Řada nalezišť tohoto vzácného druhu zanikla (Slavík 1997, Prančl in Kaplan et al. 2017). V jižní části Čech roste na vlhkých, zejména rašelinných loukách nebo na zrašelinělých okrajích tůní a rybníků, vzácněji provází vlhké lesy. Je charakteristickým druhem pro Třeboňskou pánve, v Budějovické pánvi byl zjištěn jen u rybníka Bezdrev (Gazda 1972), kde však nebyl dlouho potvrzen. Z Třeboňské pánve okrajově zasahuje na Českomoravskou vrchovinu, v ostatních fytochorionech chybí (Výdrová in Lepší P. et al. 2013). Nejjižnější lokality v Třeboňské pánvi byly soustředěny v tzv. stropnickém příkopu např. v okolí Petříkova (u rybníků Blatec a Smutný) a Byňova (u rybníka Jakule) (Slavík l. c.) a v NPR Brouskův mlýn (Albrecht 2003). Po mnoho desítek let zde však nebyl výskyt potvrzen, v NPR Brouskův mlýn byl druh považován za dlouhodobě vymizelý (Albrecht l. c., Janáková et al. 2015). Níže uvedený nález pupečníku obecného v NPR Brouskův mlýn nasvědčuje tomu, že v této odlehle části Třeboňské pánve jsou pro pupečník stále vhodné podmínky.

39. Třeboňská pánve, Jílovice (7154a): pravobřežní niva Stropnice 420 m jz. od železniční stanice Jílovice, 48°52'31,3"N, 14°42'01,7"E (www.mapy.cz), 455 m n. m., hojně v ploše asi 10 × 10 m

Obr. 4 – Pupečník obecný (*Hydrocotyle vulgaris*) znovunalezený po několika desetiletích v NPR Brouskův mlýn (foto J. Janáková 2020).

Fig. 4 – *Hydrocotyle vulgaris* has been reconfirmed after many decades in the Brouskův Mlýn National Nature Reserve (photo by J. Janáková 2020).

v okrajové části extenzivně koseného přechodového rašeliniště asociace *Sphagno recurvi-Caricetum lasiocarpae* (leg. J. Janáková 14. 7. 2020, CB).

Jana Janáková

***Hypericum hirsutum* – třezalka chlupatá**

návrh na zařazení druhu do Červené knihy

Třezalka chlupatá patří v jižní části Čech mezi zřídka zaznamenávané druhy. Chabé současné znalosti o jejím zdejší výskytu mají zřejmě dva důvody. V prvé řadě je to spíše povšechné zpracování druhu v Květeně České republiky (Zelený in Hejný & Slavík 1990) – druh je v mnoha oblastech České republiky poměrně hojný, přesto ve výčtu fytochorionů mezofytika narazíme na sdělení, že v Šumavsko-novohradském podhůří a v Třeboňské pánvi roste jen vzácně a z Budějovické pánve a Votické vrchoviny údaje zcela chybějí. Druhou příčinou může být to, že tato třezalka nebyla zahrnuta do zpracování v jihočeské Červené knize (Lepší P. et al. 2013). Z údajů v databázích Pladias (2021) a NDOP (2021) vyplývá, že druh je častější jen ve střední části severní poloviny sledovaného území a úplně chybí na Šumavě, v severozápadní části Pošumaví i na většině území Českomoravské vrchoviny. Jeho vzácnost by bylo vhodné promítnout i do hodnocení ohroženosti – podle kritérií, která uvádějí Lepší P. et al. (2013), spadá nejspíše do kategorie C4.

Třezalka chlupatá je mezofilní druh, provází především světlé listnaté lesy a lesní paseky ve stupni dubohabřin, mnohem řidčeji i ve stupni bučin (Zelený in Hejný & Slavík 1990). V jižní části Čech patří k dosti vzácným, lokálně se vyskytujícím druhům. Nejvíce lokalit bylo dosud zjištěno v geomorfologicky členitém okolí průlomových říčních údolí Vltavy, dolní Lužnice a Želivky, z jiných částí území jsou známy jen jednotlivé lokality. Dosud byla zaznamenána

v Březnickém Podbrdsku u Slavětína (Kučera in Skalický, Vaněček et al. 1980) a v sv. části obory u Sedlice (Deyl 1972). V Šumavsko-novohradském podhůří úplně chybí v severozápadní části, jinde je velmi vzácná: ve Volyňském Předšumaví byla zaznamenána jen na Jelením vrchu nad Sviněticemi (M. Kotilínek 2019 in NDOP 2021), nedaleká lokalita u Vodňanských Svobodných Hor leží již v Prachatickém Předšumaví (A. Friedrich 2001 in NDOP 2021). Z Blanského lesa byla doložena z Vysoké Běty (R. Kurka 1976 CB) a nalezena v masivu Kletě (Zelený in Slavík 1984, P. Lepší 2018 in NDOP 2021), z Křemžských hadců pocházejí dva údaje (Zelený & Lepší M. 2005; P. Lepší 2017 in NDOP 2021). Velmi vzácná je v Českokrumlovském Předšumaví, kde byla opakovaně nalezena v okolí Rančic (R. Kurka 1961 CB; Grulich in Lepší M. et al. 2005; V. Hans 2004 in Pladias 2021), vzácně i u Českého Krumlova (M. Vansa 1981 CB) a Větrní (M. Vansa 1981 CB). Na Vyšebrodsku druh zaznamenal v rezervaci Český Jílovec J. Albrecht (Albrecht & Urban 1984), v Kaplickém mezihoří jej od zříceniny hradu Louzek uvádějí Skalický et al. (1977), v Novohradském podhůří jej zaznamenal u Libniče L. Čech (in Lepší M. et al. 2005). Z Třeboňské pánve existují jen starší záznamy od Stráže nad Nežárkou (Houfek 1952), z Cikarského revíru a z Kolenecké obory (Ambrož 1948), v 19. století druh sbíral L. Čelakovský u Opatovického rybníka (sec. Ambrož l. c.). Více údajů pochází z Písecko-hlubockého hřebene (např. Havlíček 2000), Purkareckého kaňonu (např. Kučerová 1974, Chán & Skalický 2005), několik lokalit bylo nalezeno i ve Lhotickém permu u Lhotic (Kučera 1961, Kučerová 1974) nebo Červeného Újezdce (M. Lepší 2016 CB). Relativně hojnější je ve Středním Povltaví: více lokalit bylo zaznamenáno v údolí Želivky a jejích přítoků (např. Skalický & Štech 2000, nová lokalita v údolí Martinického potoka), údolí Vltavy (např. Blažková 1961, Chán & Skalický 2005, R. Paulič et al. 2009 CB) i v údolí dolní Lužnice (např. Skalický & Kaisler 1968). V Táborsko-vlašimské pahorkatině byla nalezena ssv. od Mladé Vožice (Kaisler & Chán 1989) a mezi Hroby a Bítovem (Kaisler 1964). Na Českomoravské vrchovině roste velmi roztroušeně, byla zaznamenána např. v oboře u Jindřichova Hradce (Rundensteiner in Čelakovský 1883), v údolí Hamerského potoka u Blažejova (Boublík et al. 2005) a nově u Jindřiše (K. Boublík 2020 CB), dále u Strmilova (Kupka in Houfek 1952), na Budislavské hoře u Budislavi (Bernau sec. Nováček 1951) a u Pravíkova (Čábera 1969), nově byla třezalka chlupatá zjištěna u Lovětína; lokality na Dačicku navazují na hojnější výskyt v Moravském podhůří Vysočiny (např. Chán et al. 2005a, Ekrťová et al. 2014, Ekrťová & Ekrť 2020). V samotném Moravském podhůří Vysočiny existuje více lokalit v údolí Moravské Dyje (např. Chán et al. 2005a, Ekrťová & Ekrť 2020). Druh sice není v jižní části Čech bezprostředně ohrožen, ale jeho populace jsou často malé a mají – vzhledem k časté vazbě na paseky – nezářadka charakter přechodného výskytu.

Nově zjištěné výskytu této třezalky v nejj jižnější části sledovaného území mají pravděpodobně souvislost s poměrně hojným rozšířením v Horních Rakousích (srov. ZOBODAT 2021). Druh zde může představovat danubiální migrant a měla by mu být věnována při floristickém průzkumu větší pozornost.

37e. Volyňské Předšumaví, Svinětica (6850b): Jelení vrch, na dvou místech na vých. svahu 1,4 km sv. od kaple v obci, 49°09'08"N, 14°05'07"E (GNSS), 510 m n. m. (not. M. Kotilínek 19. 5. 2019).

37j. Blanský les, Chvalšiny (7151b): PP Hejdlovský potok, 950 m vsv. od vrchu Kněžík (kóta 783 m), 48°52'04,4"N, 14°15'12,9"E (www.mapy.cz), 745 m n. m., 1 ex. (not. P. Lepší 7. 6. 2018 a 27. 9. 2019).

37k. Křemžské hadce, Třísov (7152a): PR Holubovské hadce, asi 1,26 km vjv. od železniční stanice v obci Holubov, 48°53'29,4"N, 14°20'29,9"E (www.mapy.cz), 465 m n. m. (not. P. Lepší 30. 6. 2017).

37l. Českokrumlovské Předšumaví, Černá v Pošumaví (7250d): Vápenný vrch 1 km již. od kostela v obci, světliny v lesnatém okraji lomu Bližná, na vápenci, 48°43'42,0"N, 14°6'35,5"E (www.mapy.cz), 800 m n. m., roztroušeně (leg. J. Janáková 25. 6. 2019, CB).

37m. Vyšebrodsko, Hrudkov (7351d): vlhký zářez v lese na svahu nad levým břehem Vltavy 1,2 km z.–sz. od železniční zastávky Herbertov, 48°37'12,5"N, 14°19'58,6"E (www.mapy.cz),

565 m n. m., několik trsů (leg. V. Grulich & A. Vydrová 3. 9. 2019, BRNU). – Rožmberk nad Vltavou (7352a): strmý svah pod hradem Rožmberk 40 m sz. od dolní věže nad pravým břehem Vltavy, 48°39'21,5"N, 14°21'51,7"E (www.mapy.cz), 540 m n. m., několik trsů (leg. J. Janáková 27. 3. 2020, CB).

37n. Kaplické mezihoří, Horní Dvořiště (7352c): Černý les, fragment bučiny v okolí kóty 655 m, 3,3 km sz. od kostela v obci, 48°37'18,7"N, 14°22'16,9"E (www.mapy.cz), 643 m n. m., vzácně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 1. 9. 2019, BRNU).

37p. Novohradské podhůří, Vidov (7053c): údolí potoka pod železniční tratí asi 750 m jv. od středu obce, 48°55'23,6"N, 14°30'11,1"E (www.mapy.cz), 418 m n. m., několik rostlin (not. M. Lepší 2020).

41. Střední Povltaví, Jiříčky (6456b): údolí Martinického potoka asi 1 km ssz. od vsi, 49°33'52,0"N, 15°08'57,4"E (www.mapy.cz), 425 m n. m. (not. K. Boublík et al. 1. 6. 2014).

67. Českomoravská vrchovina, Jindřich (6856c): křoviny a vysokobylinné porosty mezi cestou a zahrádkářskou kolonií na jv. okraji vsi asi 450 m jv. od kaple, 49°08'48,1"N, 15°03'52,2"E (www.mapy.cz), 490 m n. m. (leg. K. Boublík 11. 7. 2020, herb. Boublík). – Lovětín (6756c): při lesní asfaltové cestě od hájovny v Černém lese k železniční zastávce Dolní Radouň asi 1,35 km sz. od kaple v Lovětíně, 49°13'10,1"N, 15°02'23,3"E (www.mapy.cz), 518 m n. m. (not. K. Boublík 26. 6. 2018). – Lovětín (6756c): při lesní cestě Černým lesem mezi hájovnou a osadou Karlov asi 2 km ssz. od kaple v Lovětíně, 49°13'38,3"N, 15°02'30,8"E (www.mapy.cz), 520 m n. m. (leg. K. Boublík 26. 6. 2018, CB 104006).

Vít Grulich & Jana Janáková

***Lathyrus linifolius* – hrachor horský** (Obr. 5 a 6)

dvě nové lokality C1 druhu a doplnění Červené knihy

Hrachor horský má v České republice východní hranici svého areálu, a to v západní a severozápadní části Čech. Předpokládá se, že výskyt v jižní části Čech jsou druhotné (Chrtková & Bělohávková in Slavík 1995). Několik herbářových položek tuto domněnku podporuje, protože se jedná o nálezy v parcích a soukromých zahradách. První sběr je ze zámeckého parku ve Štětkni (V. Chán 1955 CB), z kultury pochází i sběry D. Blažkové a J. Hartla. Oba sběry jsou ze soukromé botanické zahrady skladatele Paula Stuibera v Hamrech u Železné Rudy (D. Blažková 1959 CB, J. Hartl 1959 CB 31591). Mezi další druhotné lokality patří Červený Dvůr u Chvalšín (V. Chán 1962 CB), park v Nových Hradech (Chán 1999), botanická zahrada v Táboře (R. Kurka 1996 CB) a park v Lukavci na severu Českomoravské vrchoviny (Rohlena 1922). Hrachor horský je však udáván i z volné krajiny: například dvě lokality u Řeticen poblíž Kašperských Hor v Horním Pootaví (Procházka 1990) a z bývalé osady Horní Světlé Hory na Šumavských pláních (Procházka & Štech 2002).

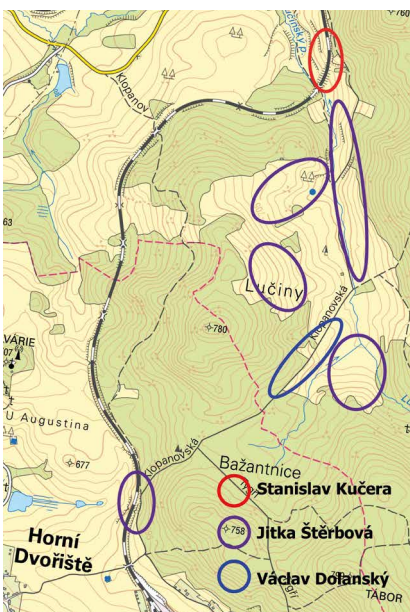
Z volné krajiny pochází i doposud nepublikovaný a níže uvedený výskyt u lesní cesty nedaleko přírodní rezervace Hadí vrch u Starého Města pod Landštejnem na Českomoravské vrchovině (L. Ekrť 2016 CB). S dalším novým nálezem (viz níže) souvisí sběry od zaniklé obce Bludov (S. Kučera 1964, 1965 CB 15220–15221, 15239–15241) v Kaplickém mezihoří nebo od železniční zastávky Jenín (F. Kolář 2009 CB) ze stejné oblasti. Z etiket sběrů S. Kučery v okolí zaniklé obce Bludov lze vyčíst, že jde o lokality na železničním náspu poblíž viaduktu, kterým protéká Lučinský potok. Na zmíněném náspu nebyl druh ověřen, ale vyskytuje se na protější louce, odkud pokračuje víceméně souvislý výskyt pastvinami v celém údolí bývalého Klopanova (Obr. 6). Jak je zmíněno v Červené knize (Lučanová in Lepší P. et al. 2013), *Lathyrus linifolius* v této oblasti zaznamenal i Václav Dolanský. Upřesnil, že šlo o rostliny rostoucí v asi stometrovém pásu podél cesty stoupající od Lučinského potoka směrem k Českému Heršláku (V. Dolanský in verb. 2021).

Vzhledem k nálezu lokality nedaleko hranic je zajímavé podívat se i na výskyt v Rakousku (ZOBODAT 2021). Hrachor horský je udáván pouze ze Štýrska a sousedních Horních Rakous (jižně od města Freistadt). Přihlédneme-li k historii pohraničí, lze uvažovat o jisté spojitosti hornorakouských lokalit s jihočeskými. Naopak druhotné rozšíření hrachoru horského v jižní části Čech

Obr. 5 – Hrachor horský (*Lathyrus linifolius*), kriticky ohrožený druh jihočeské květeny, byl nalezen ve velmi početné populaci v údolí zaniklé obce Klopanov v Kaplickém mezihoří (foto J. Štěrbová 9. 5. 2020).

Fig. 5 – *Lathyrus linifolius*, a critically endangered species of South Bohemian flora, was found in a very large population near the former village of Klopanov in the Kaplické mezihoří phytogeographical subdistrict (photo by J. Štěrbová 9. 5. 2020).

může podpořit i informace o jeho pěstování například ve Velké Británii. Hlízy se používaly na dochucování piva i likérů (Dello Jacovo et al. 2018). Zároveň pomáhaly v dobách hladomoru oklamat falešným pocitem zasyčení a dodat energii. Tato vlastnost byla využívána i během válek k povzbuzení vojáků (Woods et al. 2012). Zajímavé jsou i údaje z nejsevernějšího výskytu druhu. V norském Finmarku roste hrachor horský v okolí stájí z druhé světové války, kam se pravděpodobně dostal se senem (Alm & Piirainen 2000).

37n. Kaplické mezihoří, Horní Dvořiště (7352d): údolí zaniklé obce Klopanov 1,5 km vsv. – 2,5 km sev. od železniční stanice Horní Dvořiště,

Obr. 6 – Výskyt a nalezci hrachoru horského (*Lathyrus linifolius*) v okolí zaniklé obce Klopanov v Kaplickém mezihoří.

Fig. 6 – Occurrence and finders of *Lathyrus linifolius* in the vicinity of the former village of Klopanov in the Kaplické mezihoří phytogeographical subdistrict.

roztroušeně v pastvinách celého údolí, 48°36'50,6"N, 14°25'47,5"E; 48°37'03,2"N, 14°25'54,5"E; 48°37'19,6"N, 14°25'41,0"E; 48°37'28,8"N, 14°25'37,3"E (www.mapy.cz), 670–710 m n. m., asi 1000 rostlin (not. J. Štěrbová 9. 5. 2020). – Horní Dvořiště (7352d): okraj lesní cesty asi 800 metrů ssz. od železniční stanice Horní Dvořiště, 48°36'30,9"N, 14°25'00,1"E (www.mapy.cz), 680 m n. m., asi 50 rostlin (leg. J. Štěrbová 9. 5. 2020, CB).

Lathyrus linifolius zde roste nejčastěji na okrajích pastvin v lesních lemech s druhy svazu *Trifolion medii*. Občas se vyskytuje i v ploše pastvin, obzvláště na svazích a místech s mezernatým porostem spolu s *Thymus pulegioides* a *Astragalus glycyphyllos*.

67. Českomoravská vrchovina, Staré Město pod Landštejnem, Návary (7057a): okraj lesní cesty sv. od rybníku Walden/Kačer asi 2 km jz. od centra osady Návary, 48°58'03"N, 15°11'27"E (www.mapy.cz), 630 m n. m. (leg. L. Ekr 28. 5. 2016, CB 104103).

Jitka Štěrbová

***Leucojum vernum* – bledule jarní (Obr. 7)**

nový C3 druh pro fytochorion, adventivní výskyt pro fytochorion a doplnění Červené knihy
Typickým biotopem bledule jarní jsou vlhká místa s hlubší půdou v říčních údolích nebo v okolí pramenišť. Odnepaměti je pěstována jako okrasná časně jarní cibulovina. V příznivých podmínkách se dokáže udržet i bez lidské péče a pozvolna se rozrůstá a šířit splavováním podél vodních toků. V jižní části Čech je s jistotou považována za autochtonní ve Chvalšinském Předšumaví, Kaplickém mezihoří, Novohradském podhůří, na Písecko-hlubockém hřebeni, v Třeboňské pánvi, na Českomoravské vrchovině, v Moravském podhůří Vysočiny a Jihlavských vrších (Vydrová in Lepší P. et al. 2013). Do tohoto výčtu s největší pravděpodobností spadá i Českokrumlovské Předšumaví, odkud je bledule jarní udávána z několika lokalit u Českého Krumlova např. už v polovině 19. století: v nivě Vltavy (Rozsyp pod Pinskrovým dvorem), v nivě Polečnice jižně Dobrkovic a na loukách při cestě od Vodotrysku u Dobrkovic k Dobrkovickému hamru, na louce nad mostem ve Zlaté

Obr. 7 – Bledule jarní (*Leucojum vernum*) na nové lokalitě u Rožmberku nad Vltavou (foto J. Janáková 2020).
Fig. 7 – *Leucojum vernum* at a new locality near Rožmberk nad Vltavou (photo by J. Janáková 2020).

Koruně (Jungbauer 1842). Do Českokrumlovského Předšumaví spadá např. i lokalita bledulí v louce na levém břehu Vltavy u samoty Podhradský u Dívčího Kamene (Vondrášek 1935), lokality u Opalic a Pozděrazi (Houfek 1956) a Chabičovic a Štěkře (Janák & Janák 1977). V nivě Vltavy a jejich přítoků se v tomto fytochorionu stále nachází více než 15 lokalit, rovněž v blízkosti Polečnice a jejich přítoků se druh roztroušeně vyskytuje na jihozápadním úpatí masivu Kleti (NDOP 2021). Ačkoliv některé z těchto lokalit jsou druhotného původu, např. výsadba bledulí v nivě Traklinu jihozápadně od Vyšného u Českého Krumlova (R. Janák in verb.) a v údolí Vrábčeského potoka jv. Zahorčic (J. Janáková 2018 in NDOP 2021), domnívám se, že se druh v Českokrumlovském Předšumaví vyskytoval přirozeně podél Vltavy a Polečnice, odkud občasně pronikal nebo byl záměrně vysazován do okolí.

Nová lokalita bledulí u Rožmberku nad Vltavou byla dlouhodobě známa A. Jegorovovi, který udával těžiště jejich bohatého výskytu asi 90 m severně od níže uvedené souřadnice (A. Jegorov in litt. 2015). V této ploše bylo při revizi v roce 2020 zjištěno několik lesních pramenišť ve svahu nad cestou. Bledule zde však nebyly nalezeny, což mohli způsobit zahrádkáři vyrývající jejich cibule. Dále A. Jegorov bledule udával i kolem louky v kempu, čemuž by mohl odpovídat výskyt podél potoka na okraji severní louky kempu, zjištěný autorkou při revizi lokality v roce 2020. Naleziště je pravděpodobně druhotného původu, protože níže po Vltavě se druh vyskytuje až u Českého Krumlova. Nová lokalita v kaňonu Malše může souviset s autochtonními lokalitami u Komařic v Novohradském podhůří.

37m. Vyšebrodsko, Rožmberk nad Vltavou (7352a): podél bezejmenného pravostranného přítoku Vltavy 700 m sev. od hradu Rožmberk, v úseku asi 20 m, 48°39'48,5"N, 14°22'03,7"E (www.mapy.cz), 540 m n. m., roztroušeně (not. A. Jegorov 2015, not. & foto J. Janáková 27. 3. 2020). Bledule zde rostou v podrostu potoční olšiny, dominuje *Salix euxina*, přimíšeny jsou *Alnus glutinosa*, *Prunus padus*; bylinné patro je negativně ovlivněné nedávným prohrnutím potočního koryta, roste zde *Adoxa moschatellina*, *Anemone nemorosa*, *Cardamine amara*, *Carex brizoides*, *Chrysosplenium alternifolium*, *Ficaria verna* subsp. *verna*, *Primula elatior*, *Symphytum tuberosum* a *Urtica dioica*.

37o. Kaňon Malše, Borovnice (7053c): niva Zborovského potoka asi 200 m před jeho soutokem s Malší, 48°54'14,8"N, 14°30'22,8"E (www.mapy.cz), 415 m n. m., několik trsů v prameništi na pravém břehu, na levém břehu porost 1 m² (not. & foto J. Janáková 7. 5. 2020).

Jana Janáková

***Luzula divulgata* – bika obecná**

nový C4 druh pro fytochorion

Tento přehlížený druh je v jižní části Čech nalézán jen vzácně a podle posledního souhrnného zpracování jeho rozšíření je doložen jen z Blatenska, Březnického Podbrdka, Strakonických vápenců, Chvalšinského Předšumaví, Českokrumlovského Předšumaví, Křemžských hadců, Purkareckého kaňonu, Středního Povltaví a Tábořsko-vlašimské pahorkatiny (Kirschnerová in Lepší P. et al. 2013); výskyt je však uváděn i z dalších fytochorionů (srov. Pladias 2021). Výskyt na Čertově břemeni nejspíše navazuje na hojnější výskyt druhu ve středočeském mezofytku.

43a. Čertovo břemeno, Zhoř (6452c): světlý porost náletových dřevin a keřů v okolí kamených snosů 880 m sev. od kaple ve Zhoři, 49°30'35,0"N, 14°22'55,6"E (GNSS), 555 m n. m., 5 trsů (leg. M. Kotlínek 16. 5. 2020, herb. Kotlínek, rev. M. Lepší).

Milan Kotlínek

***Meum athamanticum* – koprník štetinolistý (Obr. 8)**

nové lokality vzácného nepůvodního druhu

Koprník štetinolistý není považován za původní druh jihočeské květeny. Roste v mezofytku a oreofytku pohraničních pohoří a v přilehlých územích západní a severní části republiky, s těžištěm rozšíření v montánním stupni. Celkový areál koprníku zahrnuje hory jižní a střední Evropy od jižní Francie přes Alpy, Karpaty, do Černé Hory, Makedonie, Albánie a Bulharska (Čvančara in Slavík

Obr. 8 – Koprník štětínolistý (*Meum athamanticum*), vzácný nepůvodní druh jihočeské flóry, byl nalezen u Pohoří na Šumavě v Novohradských horách (foto J. Janáková 2020).

Fig. 8 – *Meum athamanticum*, a rare alien species of South Bohemian flora, was found near the village of Pohoří na Šumavě in the Novohradské hory mountains (photo by J. Janáková 2020).

1997). V Sudetech lze zařadit koprník štětínolistý mezi typické autapofyty s těžištěm rozšíření na jednosečných loukách a pastvinách v montánním stupni, které jsou náhradními společenstvy na plochách někdejších bukových, jedlobukových a smrkových lesů. Před příchodem člověka a rozvojem zemědělství i v horských polohách se vyskytoval vzácněji a teprve na antropicky podmíněných lučních stanovištích našel optimální podmínky (Procházka & Černohous 1974). V červeném seznamu ohrožených druhů České republiky je zařazen mezi méně ohrožené druhy (kategorie LC, Grulich 2017), v kategorii ohrožených druhů je i chráněn zákonem. Koprník byl využíván jako léčivka a kořená rostlina (k výrobě likérů, do polévek apod.) a z těchto důvodů, ale také pro okrasu, byl pěstován u horských stavení (Polívka 1900, Procházka & Černohous l. c.). Takové (byť jen sporadické) pěstování lze předpokládat i v oblasti jižní části Čech. V nejstarší literatuře je udáván J. E. Pohlem (Pohl 1809) z Velkého Roklanu (Rachelberg) a Velkého Javoru (Arber bei Eisenstein), další údaje o výskytu na Šumavě (Presl & Presl 1819, Tannich 1928) nejsou přesněji lokalizovány. Staré literární údaje o výskytu na Šumavě nelze jednoznačně přijmout, vzhledem k možným záměnám za podobný na Šumavě se vyskytující koprníček bezobalný (*Ligusticum mutellina*). Procházka (1998) zmiňuje *Meum athamanticum* jako jeden z druhů, jejichž výskyt nebyl ze Šumavy doložen, ačkoliv byl odtud publikován. V této souvislosti je třeba upozornit na mylný údaj o výskytu *Meum athamanticum* na Šumavě jihozápadně od Horské Kvildy (Procházka 1965), který sám autor zpětně komentoval jako záměnu názvu *Ligusticum mutellina* (M. Štech in litt.). Novější nálezy z jižní části Čech pocházejí z Horního Pootaví z okolí obce Milčice u Sušice (asi před 20 lety, K. Prach in litt.) a Hornovltavské kotliny od bývalého Dolního Cazova u Strážného (A. Vydrová 2012 BRNU). V Novohradských horách našel

koprník štetinolistý J. Lepš v roce 2014 u Mlýnského rybníka, níže je tato nová lokalita uvedena. V roce 2020 objevily v této oblasti další lokalitu nezávisle na sobě M. Melcerová a J. Janáková u Pohoří na Šumavě. Izolované populace koprníku v Novohradských horách mohou být pozůstatkem historického pěstování, lokalita u Mlýnského rybníka se nachází v těsné blízkosti zaniklé obce Mlýnský vrch (Mühlberg). Nejbližší zaniklá samota od naleziště u Pohoří na Šumavě je vzdálená 150 m jižně od místa výskytu a dodnes v jejím okolí přežívají z kultury např. *Dianthus barbatus*, *Polemonium caeruleum* a *Vinca minor*. Podmínky na lokalitě se podobají stanovištnímu optimu koprníku uváděnému pro Sudety (Procházka & Černohous l. c.). Obdobně přežívá v místě zaniklých stavení v pohořské luční enklávě *Peucedanum ostruthium*, mířkovitá rostlina využívaná zejména německy mluvícím obyvatelstvem v tradiční medicíně (Albrechtová 1999). Vyloučit ovšem nelze ani novodobější výsadek koprníku nebo jeho záměrné vysazení, kterému by nahrávala skutečnost, že z Novohradských hor jsou doloženy případy nedávných výsadeb nepůvodních druhů rostlin a živočichů, např. *Betula nana* (Lepší P. & Prach in Lepší M. & Lepší P. 2017) nebo *Gentiana lutea* (Korbela in NDOP 2021).

89. Novohradské hory, Staré Hutě (7254c): asi 330 m jv. od středu hráze Mlýnského rybníka, 48°42'33,9"N, 14°42'57,6"E (www.mapy.cz), 770 m n. m., v polokulturní louce (not. J. Š. Lepš 31. 5. 2014). – Pohoří na Šumavě (7454a): 1,16 km již. od kostela v Pohoří na Šumavě, 48°35'36,9"N, 14°41'45,1"E (www.mapy.cz), 940 m n. m., roztroušeně několik desítek trsů na návrší v polokulturní louce (not. & foto M. Melcerová 16. 5. 2020, leg. J. Janáková 19. 8. 2020, CB).

Jana Janáková

***Montia fontana* subsp. *amportitana* – zdrojovka hladkosemenná potoční** (Obr. 9)

nové lokality C1 druhu

Zdrojovka hladkosemenná potoční je vzácným a mizejícím druhem naší květeny. Roste v trvale zamokřených místech, často s pomalu proudící čistou a chladnou vodou na písčitých, hlinitých nebo rašelinových substrátech s kyselou až neutrální reakcí. Těžiště jejího rozšíření je v pohraničních horských oblastech Českého masivu a jejich podhůří a na Českomoravské vrchovině, lokálně i ve středních polohách jižních a západních Čech (Kaplan in Kaplan et al. 2020). Roste v otevřených prameništích, drobných potocích a osidluje i stanoviště v odvodňovacích stružkách a příkopech. Ve fytochorionu Novohradské hory dosud existuje kolem 5 lokalit (Ekrt in Lepší P. et al. 2013, Lepší M. & Lepší P. in Pladias 2021). Nové nálezy dokumentují aktuální výskyt v pohořské luční enklávě.

89. Novohradské hory, Pohoří na Šumavě (7454a): 1,8 km jz. od kostela v Pohoří na Šumavě, 48°35'28,9"N, 14°40'50,9"E (www.mapy.cz), 950 m n. m., v prameništi a zazenňujícím se příkopu (leg. J. Janáková 6. 6. 2020, CB). – Pohoří na Šumavě (7454a): 1 km jv. od kostela v Pohoří na Šumavě, 48°35'42,1"N, 14°42'03,7"E (www.mapy.cz), 927 m n. m., poměrně hojně v odvodňovacím příkopu v úseku asi 100 m, který byl v nedávné době prohrnutý až na minerální podloží tvořené zvětralou žulou (leg. J. Janáková 19. 8. 2020, CB). Podél stružky spolu s *Veronica scutellata* a *Trifolium spadiceum*.

Jana Janáková

***Petrorhagia saxifraga* – hvozdíček lomikamenovitý**

nová lokalita vzácného adventivního druhu

Hvozdíček lomikamenovitý je submediteránní druh, jehož původní výskyt v České republice je vzhledem k jeho vazbě na antropogenní nebo člověkem ovlivněná stanoviště sporný. Z jižní části Čech existuje pouze několik velmi starých údajů z Třeboně, Tábora, Rudolfova a Jindřichova Hradce a jediný recentní záznam z Českých Budějovic (Koutecký in Lepší M. et al. 2020).

39. Třeboňská pánev, Drahov (6854b): na okraji polní cesty za hřbitovem, 49°10'39,6"N, 14°45'12,5"E (www.mapy.cz), 440 m n. m., jedna kvetoucí rostlina (not. J. Rybenský 15. 8. 2016). Hvozdíček zde rostl v poloruderální vegetaci s dominancí trav, daleko od skládky rostlinného materiálu ze hřbitova.

Jiří Rybenský

Obr. 9 – Zdrojovka hladkosemenná potoční (*Montia fontana* subsp. *amporitana*), kriticky ohrožený druh jihočeské flóry, byla objevena na dvou místech u Pohoří na Šumavě – v obnovené odvodňovací stružce (vnořená fotografie nahoře vlevo) a v prameništi (hlavní fotografie) (foto J. Janáková 2020).

Fig. 9 – *Montia fontana* subsp. *amporitana*, a critically endangered taxon of South Bohemian flora, was discovered near the village of Pohoří na Šumavě in a restored drainage ditch (nested photo) and in a spring (main photo) (photo by J. Janáková 2020).

***Pilosella lactucella* – chlupáček myší ouško**

nový C2 druh pro fytochorion

Chlupáček myší ouško je druh vázaný na vlhčí živinami chudé louky a meze, jenž byl v minulosti v jižní části Čech zaznamenán ve většině fytochorionů. Druh nebyl doložen na Nezdických vápencích, Lhotickém permu, v Purkareckém kaňonu, Kaňonu Malše, Libínském Předšumaví a Sedlčansko-milevské pahorkatině (Chrtek in Lepší P. et al. 2013). Na nově nalezené lokalitě byl druh zaznamenán na okraji louky na vlhčím stanovišti na mělké půdě. Populace čítala několik desítek jedinců.

42a. Sedlčansko-milevská pahorkatina, Hrazany (6451d): vlhčí okraj louky na mělké půdě 1,1 km jv. od kapličky ve Vepicích, 49°31'01,7"N, 14°18'34,7"E (GNSS), 515 m n. m., desítky rostlin (leg. M. Kotlínek 12. 5. 2020, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

Milan Kotlínek & Jindřich Chrtek

***Pilosella macranthela* – chlupáček dlouholistý**

nový D2 druh pro fytochorion

Chlupáček dlouholistý byl v jižní části Čech dosud zaznamenán pouze na Šumavských pláních a v Blanském lese (Chrtek in Lepší P. et al. 2013). Stejně jako všechny předchozí populace nalezené v jižní části Čech, i zde se rostliny vyskytují ve smíšené populaci obou rodičovských taxonů *P. glomerata* a *P. officinarum*. Vzhledem k poměrně častému výskytu obou rodičovských taxonů se dá předpokládat, že nálezů tohoto taxonu bude přibývat.

42a. Sedlčansko-milevská pahorkatina, Zhoř (6552a): suchý okraj louky 570 m jv. od kapličky v Klisíně, 49°29'51,6"N, 14°20'29,3"E (GNSS), 575 m n. m., asi 30 rostlin (leg. M. Kotlínek 16. 5. 2020, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

Milan Kotlínek & Jindřich Chrtek

***Pilosella piloselloides* – chlupáček úzkolistý**

nový C2 druh pro fytochorion

Tento teplomilný druh chlupáčku je v jižní části Čech vzácným taxonem, shrnutí dosavadního rozšíření bylo publikováno ve XXV. díle tohoto seriálu (Kotlínek & Chrtek in Lepší M. & Lepší P. 2019). Nově nalezená lokalita nejspíš navazuje na hojnější výskyt druhu ve středních Čechách.

43a. Čertovo břemeno, Chyšky (6452d): okraj zatravněného pole 470 m vých. od kapličky v Rohozově, 49°30'03,1"N, 14°25'17,0"E (GNSS), 580 m n. m., desítky až stovky rostlin (leg. M. Kotlínek 16. 5. 2020, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

Milan Kotlínek & Jindřich Chrtek

***Pilosella schultesii* – chlupáček Schultesův**

nový D2 druh pro fytochorion

V jižní části Čech byl dosud zaznamenán na Blatensku, v Třeboňské pánvi, na Českomoravské vrchovině, Šumavských pláních, v Trojmezenské hornatině a Novohradských horách (Chrtek in Lepší P. et al. 2013). Chlupáček Schultesův se v jižní části Čech skoro vždy vyskytuje ve smíšených populacích rodičovských druhů – *P. lactucella* a *P. officinarum*. Nejinak je tomu i v nově nalezené populaci. Přibližně 20 jedinců zde roste ve společnosti obou rodičů na okraji louky na vlhčím stanovišti na mělké půdě.

42a. Sedlčansko-milevská pahorkatina, Hrazany (6451d): vlhčí okraj louky na mělké půdě 1,1 km jv. od kapličky ve Vepicích, 49°31'01,7"N, 14°18'34,7"E (GNSS), 515 m n. m., asi 20 rostlin (leg. M. Kotlínek 12. 5. 2020, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

Milan Kotlínek & Jindřich Chrtek

***Rosa gallica* – růže galská**

pět nových lokalit C1 druhu

Růže galská (též zvaná růže keltská) je rostlinou výslunných mezí a okrajů křovin, lesních lemů, železničních náspů a hrází rybníků. V jižní části Čech se vyskytuje vzácně v teplejších územích

s vazbou na kaňon Vltavy a Lužnice (Lepší P. in Lepší P. et al. 2013). Bližší informace o druhu lze nalézt v příspěvku publikovaném v tomto seriálu (Paulič & Lepší M. in Lepší M. & Lepší P. 2012). V Budějovické pánvi se nám podařilo nalézt pět nových lokalit. U Mydlovar a u Strpí se jedná o stanoviště podél železniční trati, u Malých Chrášťan byla růže galská nalezena ve světlých okrajích dubových porostů, ve dvou případech vázaných na hráze rybníků.

38. Budějovická pánev, Mydlovary (6952a): strmý svah (jižní expozice) nad železniční trať 1,5 km jz. od kaple ve středu obce, 49°05'08,4"N, 14°20'09,7"E (www.mapy.cz), 390 m n. m. (leg. R. Paulič 10. 6. 2018, PR). – Strpí (6851c): násep železniční trati nad rybníkem Mlýnský 0,5 km západně od záp. okraje osady, 49°08'27,8"N, 14°13'37,8"E (www.mapy.cz), 392 m n. m., asi 10 menších keřů (leg. R. Paulič 24. 5. 2020, PR). – Malé Chrášťany (6951d): hráz Knížecího rybníka asi 1,5 km vsv. od kapličky v osadě Malé Chrášťany, podél cesty na vzdušné straně hráze v délce 6 m, 49°02'52,0"N, 14°19'11,3"E (www.mapy.cz), 395 m n. m., společně s *Rosa marginata*, *Trifolium medium*, *Euphorbia esula* a *Plantago media* (leg. J. Janáková 17. 6. 2020, CB). – Malé Chrášťany (6951d): při polní cestě v okraji doubravy 270 m vých. od Chrášťanského rybníka, 49°02'38,6"N, 14°18'46,3"E (www.mapy.cz), 398 m n. m., 2 polykormony o velikosti 4 × 5 m a 3 × 6 m (leg. J. Janáková 17. 6. 2020, CB). – Malé Chrášťany (6951d): hráz rybníka Medenice asi 2,5 km ssz. od kapličky v obci Břehov, pod duby na hrázi při sz. břehu rybníka, 49°02'33,5"N, 14°19'06,7"E (www.mapy.cz), 400 m n. m., roztroušeně několik polykormonů (leg. J. Janáková 17. 6. 2020, CB).

Jana Janáková & Radim Paulič

***Rubus passaviensis* – ostružiník pasovský**

nový C1 druh pro fytochorion

Ostružiník pasovský byl pro vědu rozlišen v roce 2009. Roste především v širším okolí Pasova na území Dolního Bavorska a v přilehlém Horním Rakousku. V České republice byl doposud zaznamenán pouze na jediném izolovaném nalezišti u osady Malčice v Kaplickém mezihoří (Žíla 2009). Nová níže uvedená lokalita druhu v Českokrumlovském Předšumaví je od tohoto známého výskytu asi 9 km vzdálená. Druh byl na lokalitě poprvé zaznamenán v roce 2017, avšak vzhledem k neúživosti porostu nebylo určení jisté. To platilo až do roku 2020, kdy rostlina konečně vytvořila dostatečně silné prýty a několik květenství umožňující bezpečnou determinaci.

37. Českokrumlovské Předšumaví, Vyšný (7151d): asi 120 m jz. od vrcholu vrchu Vyšný, 48°50'14,2"N, 14°17'37,9"E (GNSS), 695 m n. m., okraj lesní cesty, dva malé keře (not. M. & P. Lepší 12. 7. 2017, leg. M. & P. Lepší 8. 10. 2020, CB 87668).

Martin Lepší & Petr Lepší

***Salvia hispanica* – šalvěj hispánská**

nová lokalita vzácného neofytu

Šalvěj hispánská byla nalezena zplanělá na území jižní části Čech poprvé v roce 2014 (Lepší M. in Lepší M. & Lepší P. 2019) v Novohradském podhůří v Nedabyli. Níže uvedená lokalita je tedy druhým případem zplanění. Druh zde rostl na okraji hnojiště, ke kterému je přivážen i zahradní odpad z nedaleké Nové Vsi.

37j. Blanský les, Nová Ves (7051a): hnojiště podél cesty asi 410 m jv. od vrchu Vysoký kořen (kóta 680 m), 48°57'19"N, 14°14'21"E (www.mapy.cz), 590 m n. m., 1 mohutný ex. asi 1,5 m vysoký a 5 menších dalších (leg. P. Lepší 7. 10. 2020, CB 104852).

Petr Lepší

***Triglochin palustris* – bařička bahenní (Obr. 10)**

nová lokalita C1 druhu

Příspěvek navazuje na výčet nově zjištěných lokalit publikovaných v tomto cyklu (srov. Grulich et al. in Lepší M. & Lepší P. 2010, Půbal in Lepší M. & Lepší P. 2016).

Obr. 10 – Biotop v jihočeském regionu kriticky ohroženého druhu bařičky bahenní (*Triglochin palustris*) u Perlovic na Prachaticku (foto J. Janáková 2020).

Fig. 10 – The habitat of *Triglochin palustris*, a critically endangered species of South Bohemian flora found near Perlovice in the Prachatice region (photo by J. Janáková 2020).

37h. Prachatické Předšumaví, Perlovice (u Prachatic) (7049b): 0,5 km již. od Perlovic, 48°58'48,7"N, 13°58'34,5"E (www.mapy.cz), 795 m n. m., svah s jz. expozicí, ostřicovorašelinná louka, výskyt v nevelké rašelinné čočce vyvýšené nad okolní terén (leg. J. Janáková 22. 6. 2020, CB); na lokalitě dále roste např. *Carex davalliana*, *C. hartmanii*, *C. pulicaris*, *C. umbrosa*, *Dactylorhiza majalis*, *Eriophorum angustifolium*, *Salix rosmarinifolia*, *Scorzonera humilis*, *Valeriana dioica*, *Willemetia stipitata*.

Jana Janáková

***Valerianella carinata* – kozlíček kýlnatý** (Obr. 11)

nová lokalita velmi vzácného D2 druhu

Kozlíček kýlnatý se nově objevuje druhotně na antropogenních stanovištích mimo areál svého přirozeného výskytu. Shrnutí nálezů je uvedeno v předchozím díle tohoto seriálu (Janáková in Lepší M. et al. 2020).

39. Třeboňská pánev, Planá nad Lužnicí (6654c): výsypky zeminy a stavebního materiálu na okraji nové zástavby v místě budoucího parku asi 350 m ssv. od středu ostrova Markéta, 49°20'22,9"N, 14°43'18,3"E (www.mapy.cz), 405 m n. m., pět plodných exemplářů na ploše 1 m² (leg. J. Štěrbová 23. 5. 2020, CB).

Kozlíček kýlnatý rostl na hromadě zeminy spolu s druhy *Alopecurus pratensis*, *Chelidonium majus*, *Daucus carota*, *Geranium pyrenaicum*, *G. robertianum*, *Lactuca serriola*, *Melilotus albus*, *Stellaria media*, *Taraxacum* sp., *Vicia cracca*, *Veronica persica*.

Jitka Štěrbová

***Vallisneria spiralis* – zákruticha šroubovitá**

nový adventivní druh pro jižní část Čech

Vallisneria spiralis je vodní submerzní dvoudomá jednoděložná rostlina. Její původní areál se rozkládá v jižní Evropě, Africe a Indočíně (Hussner & Lösch 2005, Les et al. 2008, Hussner 2012).

Obr. 11 – Kozlíček kýlnatý (*Valerianella carinata*) se v jižní části Čech nově objevuje druhotně na antropogenních stanovištích. Byl nalezen na výsypkách v místě výstavby nového parku v Plané nad Lužnicí (foto J. Štěřbová 23. 5. 2020).

Fig. 11 – *Valerianella carinata* has started appearing in anthropogenic habitats in the southern part of Bohemia. It was found on spoil heaps at the construction site of a new park in the town of Planá nad Lužnicí (photo by J. Štěřbová 23. 5. 2020).

Adventivně byla zaznamenána v Belgii, kde byla objevena v roce 1940 (De Langhe et al. 1978), v Holandsku a Lucembursku byla nalezena v 60. letech 20. století (Ant 1970, Casper & Krausch 1980) a v Polsku na Koninských jezerech v polovině 90. let 20. století (Socha & Zdanowski 2001). Zavlečena byla dále do Německa, Velké Británie a na Slovensko (Hussner 2012). Původně roste v teplých jezerech, řekách a přítocích bohatých na živiny. Vyhledává písčité dna, kde zasahuje do hloubky 3 až 9 metrů (Johnson & Brooke 1989). Při invazi tohoto druhu hraje roli vegetativní rozmnožování, hydrochorie, ornitochorie a v neposlední řadě lidský faktor. Pěstuje se často jako akvarijní rostlina a prodávána je také pod názvy *Vallisneria americana* a *V. gigantea*, avšak taxonomický status prodáváných rostlin je nejasný.

V České republice jde o adventivní makrofyt a zaznamenány byly doposud tři lokality v Polabí: u Královy Lhoty u Hradce Králové, v Pardubicích a u Lohenice u Přelouče (Pladias 2021). V jižní části Čech doposud nalezena nebyla.

39. Třeboňská pánev, Vlkov (6854a): písčná pláž při již. břehu Horusické pískovny naproti ústí Malého Horusického rybníka 1,6 km sz. od železniční zastávky Vlkov nad Lužnicí, 49°09'17,2"N, 14°42'32,1"E (www.mapy.cz), 410 m n. m. (not. V. Pošvic 11. 11. 2020, not. & foto L. Rektoris 22. 11. 2020). Horusická pískovna je v průměru 6,5 m hluboká a již. břeh je mírně svažité, zásobena je vodou z Malého Horusického rybníka, což má za následek vysokou eutrofizaci vody. Lokalita leží přímo naproti ústí napájení Horusické pískovny. Zákruticha šroubovitá zde roste hojně ve vodním litorálu 0 až 40 m od břehu spolu s *Myriophyllum spicatum*. Na rostlinách byly pozorovány samičí květy. *Vallisneria spiralis* je velmi nenápadný druh, proto je většina rostlin ze břehu nebo lodě téměř nespátřitelná. Až při poklesu vodní hladiny nebo při podzimmím výskytu naplavenin detritu listů je snazší ji zpozorovat. Vzhledem k vhodným podmínkám na lokalitě lze předpokládat další šíření druhu v pískovně.

Václav Pošvic

***Viola stagnina* – violka slatinná**

ověření lokalit C1 druhu

Jedna z nejvzácnějších violek v květeně jižní části Čech byla historicky sbírána pouze asi na 25 lokalitách ve 3 fytochorionech, a to na Blatensku, v Budějovické a Třeboňské pánvi (Danihelka et al. 2009). Po roce 2000 byla zaznamenána pouze na 2 lokalitách v Budějovické pánvi a na 2 lokalitách v Třeboňské pánvi (Grulich in Lepší P. et al. 2013).

V roce 2020 jsme se pokusili o revizi výskytu v Budějovické pánvi a druh se nám podařilo ověřit na 3 lokalitách. V přírodní rezervaci Mokřiny u Vomáčků nedaleko Zlivi nalezl violku slatinnou poprvé M. Štech v roce 1997 (Chán 1999). V roce 2000 zde snad druh pozoroval J. Albrecht (NDOP 2021, v mapové aplikaci ale chybí přesnější zákres, je jen na úrovni mapového listu 1 : 10 000) a v roce 2009 jej ze 2 segmentů v rezervaci uvádí A. Šlechtová (NDOP l. c.). Avšak ani při velmi podrobném průzkumu míst, kde ji vymapovala A. Šlechtová, se nám ji nalézt nepodařilo – v těchto místech jsme zjistili pouze velmi hojnou podobnou violku psí (*V. canina*). Nakonec se nám druh *V. stagnina* podařilo nalézt v jiné části rezervace: zaznamenali jsme kolonii asi 50–70 jedinců, které zde rostou společně s mnohem hojnější *V. canina*. Oba druhy se snadno kříží a v místě výskytu jsme zaznamenali i intermediární rostliny, které zřejmě představují křížence *V. canina* × *V. stagnina* (*V. × ritschliana*).

Nedaleko Zlivi byla *V. stagnina* dále nalezena v průběhu Floristického kurzu České botanické společnosti v roce 2001 v narušeném fragmentu mokré louky na východním pobřeží rybníka Bezdrývka na exkurzi vedené K. Šumberovou (Šumberová in Lepší M. et al. 2005); později zde výskyt vzácné violky asi nebyl ověřován. Lokalita z větší části zarostla keřovými vrby (zejména *Salix cinerea*) a jen nevelká část v její jižnější části zůstala jako otevřený mokřad. Při návštěvě lokality dne 12. 5. 2020 jsme zde našli asi 50 rostlin *V. stagnina*, které rostly převážně na bultech *Carex elata*. Na lokalitě se rovněž vyskytuje *V. canina*, ale kříženci zde nebyli zjištěni.

Třetí lokalitu *V. stagnina* v Budějovické pánvi ověřila A. Vydrová v lučním komplexu pod Jubilejním rybníkem mezi obcemi Záblatí a Dubenec. V tomto prostoru violku slatinnou v roce 1963 zaznamenala D. Blažková (Blažková 1970, 1973). Původně zřejmě bezkolencové louky byly meliorovány a jsou protkány sítí hlubokých odvodňovacích rýh, ale přesto se na jednom místě podařilo nalézt kolem 50 trsů této vzácné violky na ploše asi 5 × 5 m.

Z ověřených lokalit má největší perspektivu výskyt v přírodní rezervaci Mokřiny u Vomáčků. V roce 2020 byla tato lokalita v poměrně dobrém stavu a při správně prováděném managementu zde má violka slatinná naději na přežití. Populace u Bezdrývky se nachází v degradovaném, sukcesně nestabilním společenstvu mimo zvláště chráněné území; bez vhodného managementu je zde její existence otázkou času. Budoucnost nevelké populace pod Jubilejním rybníkem v kulturní louce je nejistá.

38. Budějovická pánev, Záblatí (6851d): severozápadní cíp lučního komplexu pod hrází Jubilejního rybníka 1 km jyv. od kaple v obci, 49°07'33,8"N, 14°17'20,9"E (www.mapy.cz), 398 m n. m.

(leg. A. Výdrová 20. 5. 2020, BRNU). – Zliv (6952a): přírodní rezervace Mokřiny u Vomáčků, luční porost ve východní části rezervace, 49°04'10,8"N, 14°20'52,7"E (www.mapy.cz), 380 m n. m. (leg. A. Výdrová, V. Grulich & L. Zdařil 12. 5. 2020, BRNU). – Zliv (6952a): mokřina u jihovýchodního cípu rybníka Bezdřívka, 49°03'33,9"N, 14°23'08,7"E (www.mapy.cz), 380 m n. m. (leg. A. Výdrová, V. Grulich & L. Zdařil 12. 5. 2020, BRNU).

Vít Grulich, Alena Výdrová & Libor Zdařil

***Viscum album* subsp. *abietis* – jmelí bílé jedlové**

nový C3 druh pro fytochorion

Nově byl zjištěn výskyt jmelí bílého jedlového v Kaňonu Malše. Jedle bělokorá se v tomto fytochorionu vyskytuje relativně často v bikových oligomezotrofních jedlinách (*Luzulo-Abietetum albae*), hojná je zejména ve stinných partiích kaňonu. Většina jedlin je do určité míry degradována zvýšeným podílem kulturního smrku. Absence jedlového jmelí ve většině kaňonu Malše ostře kontrastuje s jeho hojným výskytem v blízkém kaňonovitém údolí Vltavy. Níže popsaná lokalita se nachází v nejteplejším, severním okraji Kaňonu Malše, kde se klimatické podmínky patrně jen minimálně liší od poměrů blízkého vltavského údolí. Z jižnějších částí kaňonu Malše se taxon autorce nepodařilo ani po opakovaných pokusech prokázat.

37o. Kaňon Malše, Borovnice (7053c): polokulturní smíšený les v západně exponovaném svahu nad pravým břehem Malše 0,8 km ssv. od kostela v Doudlebech, 48°53'59,3"N, 14°30'35,7"E (www.mapy.cz), 480 m n. m., na desítkách exemplářů *Abies alba* (leg. J. Janáková 7. 5. 2020, CB). Jmelí zde roste ve smíšeném porostu s dominantní *Abies alba* a příměsí *Quercus petraea* a *Pinus sylvestris*, výskyt byl zaznamenán až po údolí Zborovského potoka.

Jana Janáková

Poděkování

Děkujeme V. Dolanskému za sdělení upřesňujících informací k lokalitě *Lathyrus linifolius*, J. Lepšovi a L. Ekrtovi za poskytnutí lokalit. Dík patří M. Štechovi za revize herbářových položek a poskytnutí doplňujících informací.

Literatura

- Albrecht J. & Urban F. (1984): Inventarizační průzkum státní přírodní rezervace Český Jilovec. Vegetační kryt. – Ms., 31 p. + příl. [Depon. in: Ústřední seznam ochrany přírody, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha].
- Albrecht J. (2003): Předmět ochrany v NPR Brouskův mlýn. – In: Molek V. (ed.), Národní přírodní rezervace Brouskův mlýn, sborník příspěvků ze semináře, pp. 1–9, Calla – sdružení pro záchranu prostředí, Č. Budějovice.
- Albrechtová A. (1999): Inventarizační průzkum přírodní památky Prameniště Pohořského potoka. Vegetační kryt. – Ms., 35 p. + příl. [Depon. in: Ústřední seznam ochrany přírody, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha].
- Alm T. & Piirainen M. (2000): Krigsspredte arter i Sor-Varanger, Finnmark: knollerteknapp *Lathyrus linifolius*. – *Blyttia* 58: 174–177.
- Ambrož J. (1948): Lesy třeboňské pánve a přilehlých okrsků. – Zpr. št. výsk. Úst. lesn. ČSR 1948: 101–180.
- Anonymus (1966): Floristický materiál ke květeně jižní části Čech. I. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 6: 37–70.
- Anonymus (2017): Chánova floristická kartotéka. – Ms. Ms. nestr. [Depon. in: Knihovna Jihočeské pobočky České botanické společnosti, České Budějovice].
- Ant H. (1970): Zur Ausbreitung der Sumpfschraube, *Vallisneria spiralis* (*Hydrocharitaceae*), im Norden ihres Areal. – *Decheniana* 122: 195–197.

- Blažková D. (1961): Přirozené suťové a akátové lesní porosty v zátopené oblasti Orlické přehradě. – Sborn. Kraj. vlastiv. muz. Čes. Budějovice, Přír. vědy 3: 119–135.
- Blažková D. (1970): Příspěvek ke květeně luk Budějovické a Třeboňské kotliny. – Zprávy Čs. Bot. Společ. 5: 96–101.
- Blažková D. (1973): Pflanzensoziologische Studie über die Wiesen der Südböhmischen Becken. – Studie ČSAV 1973/10: 1–170.
- Boublík K., Hesoun P. & Doležal P. (2005): Nálezy některých cévnatých rostlin na Jindřichohradecku. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 45: 79–93.
- Casper S. J. & Krausch H.-D. (1980): Süßwasserflora von Mitteleuropa. Vol. 23. *Pteridophyta* und *Anthophyta* 1. Teil: *Lycopodiaceae* bis *Orchidaceae*. – Gustav Fischer Verlag, Jena, 404 p.
- Čábera A. (1969): Fytogeografická studie květeny Pelhřimovska a přilehlé části posázavského údolí při jeho severovýchodní hranici. – Ms., 691 p. [Depon. in: Knihovna Jihočeského muzea v Českých Budějovicích].
- Čelakovský L. (1883): Prodromus květeny české. 4. – Arch. Přírod. Výzk. Čech, sect. 3a, fasc. 4: 677–944.
- Danihelka J., Niklfeld H. & Šípošová H. (2009): *Viola elatior*, *V. pumila* and *V. stagnina* in Austria, Czechia and Slovakia: a story of decline. – Preslia 81: 151–171.
- De Langhe J. E., Delvosalle L., Duvigneaud J., Lambinon J. & Vanden Berghen C. (1978): Nouvelle flore de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg, du Nord de la France et des régions voisines (ptéridophytes et spermatophytes). – Patrimoine du Jardin botanique national de Belgique, Meise, 899 p.
- Dello Jacovo E., Valentine T. A., Maluk M., Toorop P., Lopez del Egidio L., Frachon N., Kenicer G., Park L., Goff M., Ferro V. A., Bonomi C., James E. K. & Iannetta P. P. M. (2018): Towards a characterisation of the wild legume bitter vetch (*Lathyrus linifolius* L. (Reichard) Bässler): heteromorphic seed germination, root nodule structure and N-fixing rhizobial symbionts. – Plant Biology 21: 523–532.
- Deyl M. (1972): Poznámky ke květeně Blatenska. – Čas. Nár. Muz., sect. natur. 141: 111–113.
- Ehrendorfer F. & Hamann U. (1965): Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa. – Ber. Deutsch. Bot. Ges. 78: 35–50.
- Ekrťová E. & Ekrť L. (2020): Botanický inventarizační průzkum (cévnaté rostliny, vegetace) PR Mutenská obora. – Ms. Ms. nestr. [Depon. in: Odbor životního prostředí, Krajský úřad Jihočeského kraje, České Budějovice].
- Ekrťová E., Ekrť L. & Roleček J. (2014): Květena a vegetace Přírodní památky Dubová stráž u Dačic. – Acta Rer. Natur. 17: 47–64.
- Gazda J. (1958): Příspěvek ke květeně jižních Čech. – Preslia 30: 209–211.
- Gazda J. (1972): Pupečník obecný (*Hydrocotyle vulgaris* L.) na Českobudějovicku. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 12: 161–163.
- Gulich V. (2017): Červený seznam cévnatých rostlin České republiky. – Příroda 35: 75–132.
- Hadinec J. & Lustyk P. (eds) (2009): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. VIII. – Zprávy Čs. Bot. Společ. 44: 185–319.
- Havlíček P. (2000): Příspěvek k poznání květeny Mehelnické vrchoviny. – Zprávy Čs. Bot. Společ. 34 (1999): 147–175.
- Hejný S. & Slavík B. (eds) (1988): Květena České socialistické republiky. 1. – Academia, Praha, 557 p.
- Hejný S. & Slavík B. (eds) (1990): Květena České republiky. 2. – Academia, Praha, 540 p.
- Houfek J. (1952): Studie o květeně Jindřichohradecka se zvláštním zřetelem k Třeboňské pánvi a přilehlým územím (příspěvek k fytogeografii jižních Čech). – Ms., 398 p. [Diplomová práce; depon. in: Knihovna Katedry Botaniky, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha].
- Houfek J. (1956): Příspěvek ke květeně Čech. – Preslia 28: 193–211.
- Hussner A. (2012): Alien aquatic plant species in European countries. – Weed Research 52: 297–306.
- Hussner A. & Lösch R. (2005): Alien aquatic plants in a thermally abnormal river and their assembly to neophyte-dominated macrophyte stands (River Erft, Northrhine – Westphalia). – Limnologica 35: 18–30.
- Chán V. (ed.) (1999): Komentovaný červený seznam květeny jižní části Čech. – Příroda 16: 1–284.
- Chán V., Lepší M. & Lepší P. (red.) (2006): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XII. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 46: 125–136.

- Chán V., Růžička I., Lepší P., Boublík K., Doležal P., Ekrt L., Hofhanzlová E., Lepší M., Lippl L., Štech M., Švarc J. & Žíla V. (2005a): Floristický materiál ke květeně Dačicka. – *Acta Rer. Natur.* 1: 17–44.
- Chán V. & Skalický V. (2005): Příspěvek ke květeně území mezi Týnem nad Vltavou a Purkarcem v Jihočeské pahorkatině. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 40: 49–75.
- Chán V., Soukup M., Štech M. & Žíla V. (2005b): Floristický materiál ke květeně Budějovické pánve. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.*, 40(Suppl. 2) 137–160.
- Chytrý M. (ed.) (2007): Vegetace České republiky. 1. Travinná a keříčková vegetace. – Academia, Praha, 526 p.
- Chytrý M. (ed.) (2011): Vegetace České republiky 3. Vodní a mokřadní vegetace. – Academia, Praha, 827 p.
- Chytrý M. (ed.) (2013): Vegetace České republiky 4. Lesní a křovinná vegetace. – Academia, Praha, 551 p.
- Chytrý M., Danihelka J., Kaplan Z., Wild J., Holubová D., Novotný P., Řezníčková M., Rohn M., Dřevojan P., Grulich V., Klimešová J., Lepš J., Lososová Z., Pergl J., Sádlo J., Šmarda P., Štěpánková P., Tichý L., Axmanová I., Bartušková A., Blažek P., Chrtek J. jr., Fischer F. M., Guo W.-Y., Herben T., Janovský Z., Konečná M., Kühn I., Moravcová L., Peřík P., Pierce S., Prach K., Prokešová H., Štech M., Těšitel J., Těšitelová T., Večeřa M., Zelený D. & Pyšek P. (2021): *Pladias Database of the Czech Flora and Vegetation*. – *Preslia* 93: 1–87.
- Janák K. & Janák D. (1977): Nález bledule jarní (*Leucojum vernum* L.) na okresech Český Krumlov a České Budějovice. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 12: 92.
- Janáková J., Hanč Z. & Indra J. (2015): Plán péče o Národní přírodní rezervaci Brouskův mlýn na období 2015–2026. – Ms., 37 p. + příl. [Depon. in: Ústřední seznam ochrany přírody, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha].
- Johnson P. N. & Brooke P. A. (1989): *Wetland plants in New Zealand*. – DSIR Field Guide, DSIR Publishing, Wellington, 329 p.
- Jungbauer J. T. (1842): *Alphabetisch geordnete botanische Topographie der Phanerogamen um Goldenkron*. – Ms., 426 p. + 5 p. sine pagin. [Originál s rukopisnými poznámkami L. Čelakovského; depon. in: Knihovna Národního muzea, Praha, sign. XI H 10; opis; depon. in: Knihovna Jihočeské pobočky České botanické společnosti, České Budějovice].
- Kaisler J. & Chán V. (1989): *Rostlinstvo v okolí Mladé Vožice – IV*. – Sborn. Vlastiv. Pr. z Podblanicka 29 (1988): 19–26.
- Kaisler J. (1964): Příspěvek ke květeně Táborska – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 4: 121–164.
- Kaplan Z., Danihelka J., Ekrt L., Štech M., Řepka R., Chrtek J. jr., Grulich V., Rotreklová O., Dřevojan P., Šumberová K. & Wild J. (2020): *Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 9*. – *Preslia* 92: 255–340.
- Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jr., Kirschnr J., Kubát K., Štech M. & Štěpánek J. (eds) (2019): *Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2*. – Academia, Praha, 1168 p.
- Kaplan Z., Danihelka J., Šumberová K., Chrtek J. jr., Rotreklová O., Ekrt L., Štěpánková J., Taraška V., Trávníček B., Prančl J., Ducháček M., Hroneš M., Koblrová L., Horák D. & Wild J. (2017): *Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 5*. – *Preslia* 89: 333–439.
- Kučera J., Váňa J. & Hradílek Z. (2012): *Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis*. – *Preslia* 84: 813–850.
- Kučera S. (1961): Příspěvek ke květeně jihovýchodní části Československa. – Ms., 26 p. [Depon. in: Knihovna Jihočeské pobočky České botanické společnosti, České Budějovice].
- Kučerová J. (1974): Rozbor floristicko-fytogeografických poměrů Lišovského prahu a jižní části Táborské pahorkatiny v jižních Čechách. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 14(Suppl.1) 3–224.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2010): *Nálezky zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XVI*. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 50: 75–96.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2011): *Nálezky zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XVII*. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 51: 73–88.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2012): *Nálezky zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XVIII*. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 52: 34–48.

- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2015): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXI. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 55: 101–121.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2016): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXII. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 56: 5–35.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2017): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXIII. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 57: 5–33.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2018): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXIV. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 58: 5–26.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2019): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXV. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 59: 5–43.
- Lepší M., Lepší P. & Boublík K. (red.) (2020): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXVI. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 60: 29–64.
- Lepší M., Lepší P. & Štech M. (eds) (2005): Výsledky floristického kurzu ČBS v Českých Budějovicích 2001 (1.–7. 7. 2001). – Zprávy Čes. Bot. Společ. 40(Suppl. 2) 71–135.
- Lepší P., Lepší M., Boublík K., Štech M. & Hans V. (eds) (2013): Červená kniha květeny jižní části Čech. – Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, České Budějovice, 503 p.
- Les D. H., Jacobs S. W. L., Tippery N. P., Chen L., Moody M. L. & Wilstermann-Hildebrand M. (2008): Systematics of *Vallisneria* (*Hydrocharitaceae*). – Systematic Botany 33: 49–65.
- Mapy.cz (2021): Mapy.cz. – Seznam.cz a. s., URL: <https://www.mapy.cz> (přístup leden–únor 2021).
- NDOP (2021): Nálezořádek ochrany přírody. – On-line databáze, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. URL: <https://portal.nature.cz/nd/> (přístup leden 2021).
- Nováček M. (1951): Fytogeografická studie květeny Kamenicka. – Ms., 274 p. [Depon. in: Knihovna Jihočeské pobočky České botanické společnosti, České Budějovice].
- Pladius (2021): Pladius – databáze české flóry a vegetace. – Pladius Centrum of Excellence. URL: <https://pladius.org> (přístup leden 2021).
- Pohl J. E. (1809): Tentamen Florae Bohemiae. Versuch einer Flora Böhmens. Vol. 1. – Haase, Abh. Koenigl. Boehm. Ges. Wiss., Prag, XXXII + 303 p.
- Polívka F. (1900): Názorná květena zemí koruny české. Sv. II. – R. Promberg, Olomouc, 682 p.
- Presl J. S. & Presl C. B. (1819): Flora tchecica. – Calve, Prag, XVI + 224 p.
- Procházka F. (1965): K rozšíření Pteridophyt na Šumavě a v Předšumaví. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 5: 37–60.
- Procházka F. (1990): Chráněné a ohrožené rostliny prachatického okresu. – Okresní muzeum, Prachatice, 70 p.
- Procházka F. (1998): Vyhybnulé a neznámé druhy šumavské flóry. – *Silva Gabreta* 2: 67–84.
- Procházka F. & Černohous F. (1974): Středoevropská východní hranice rozšíření druhu *Meum athamanticum* Jacq. – *Preslia* 46: 246–252.
- Procházka F. & Štech M. (eds) (2002): Komentovaný černý a červený seznam cévnatých rostlin české Šumavy. – Správa NP a CHKO Šumava & EKO-Agency KOPR, Vimperk, 140 p.
- Rohlena J. (1922): Příspěvky k floristickému výzkumu Čech. – Čas. Mus. Král. Čes. 96: 54–66.
- Skalický V., Houfek J. & Knižetová L. (1977): Floristicko-fytogeografický příspěvek ke květeně údolí Malše a blízkého okolí. – Přírod. Čas. Jihočes., České Budějovice, 13(Suppl. 2) 3–44.
- Skalický V. & Kaisler J. (1968): Materiály ke květeně Bechyňska. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 3: 70–77.
- Skalický V. & Štech M. (2000): Výsledky floristického kurzu ČSBS v Humpolci 1974. – Česká botanická společnost, Praha.
- Skalický V., Vaněček J. et al. (1980): Příspěvek ke květeně Blatenska a přilehlých území III. – Sborn. Západočes. muz. v Plzni, Přír. 36: 3–133.
- Slavík B. (ed.) (1995): Květena České republiky. 4. – Academia, Praha, 529 p.
- Slavík B. (ed.) (1997): Květena České republiky. 5. – Academia, Praha, 568 p.
- Slavík B. (red.) (1984): Výšková minima a maxima v rozšíření druhů cévnatých rostlin ČSR II. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 19: 95–106.
- Slavík B. & Štěpánková J. (eds) (2004): Květena České republiky. 7. – Academia, Praha, 767 p.

- Socha D. & Zdanowski B. (2001): Ekosystemy wodne okolic Konina. – Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań, 75 p.
- Šerá-Doležalová B. (1992): Botanický průzkum přírodní památky Kalamandra. – Ms., 25 p. + příl. [Depon. in: Ústřední seznam ochrany přírody, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha].
- Štěpánková J. (ed.) (2010): Květena České republiky. 8. – Academia, Praha, 706 p.
- Tannich A. (1928): Bestimmungsbuch der Flora von Böhmen. – Hubert Korkisch, Prag, 575 p.
- Thiers B. (2021): Index Herbariorum: a global directory of public herbaria and associated staff. – New York Botanical Garden's Virtual Herbarium. URL: <http://sweetgum.nybg.org/science/ih/> (přístup leden 2021).
- Vondrášek V. (1935): Květena okolo Křemže. – Ročen. Vlastiv. Společ. Jihočes. 1934: 54–55.
- Wild J., Kaplan Z., Danihelka J., Petřík P., Chytrý M., Novotný P., Rohn M., Šulc V., Brůna J., Chobot K., Ekt L., Holubová D., Knollová I., Kocián P., Štech M., Štěpánek J. & Zouhar V. (2019): Plant distribution data for the Czech Republic integrated in the Pladias database. – *Preslia* 91: 1–24.
- Woods N., Gebril A., Mitchell A., Iannetta P. P. M., Kenicer G., Tate R. J., Pickard A. I., Gray A. I. & Ferro V. A. (2012): Brain changing tubers: gene expression changes following mediaeval tuber consumption. – *Neuroscience* 15: 1343–1349.
- Zelený D. & Lepší M. (2005): Inventarizační průzkum PR Dívčí Kámen z oboru botanika (cévnaté rostliny). – Ms., 20 p. + příl. [Depon. in: Ústřední seznam ochrany přírody, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha].
- ZOBODAT (2021): Biogeografischer Datensatz. – Oberösterreichisches Landesmuseum. URL: <https://www.zobodat.at/index.php> (přístup leden 2021).
- Žíla V. (2009): Einige neue Brombeerart in Bayern, Oberösterreich und Böhmen. – *Ber. Bayer. Bot. Ges.* 79: 111–116.

Adresy autorů dílčích komentářů:

- Štěpánka Čížková, Spolek Ametyst, Nebílovy 37, CZ – 332 04, e-mail: cizkova@ametyst21.cz
- Vít Grulich, Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Ústav botaniky a zoologie, Kotlářská 267/2, CZ – 602 00 Brno, e-mail: grulich@sci.muni.cz
- Jana Janáková, AOPK ČR, RP Jižní Čechy, Nám. Přemysla Otakara II. 34, CZ – 370 01 České Budějovice, e-mail: jana.janakova@seznam.cz
- Jana Jersáková, Jihočeská univerzita, Přírodovědecká fakulta, katedra biologie ekosystémů, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: jersa@centrum.cz
- Milan Kotlínek, Jihočeská univerzita, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: kobrik@atlas.cz
- Petr Koutecký, Jihočeská univerzita, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: kouta@prf.jcu.cz
- Alena Lepší, Nedabyle 95, CZ – 370 06, e-mail: cralenka@yahoo.co.uk
- Radim Paulič, Městský úřad Strakonice, odbor životního prostředí, Velké náměstí 2, CZ – 386 01 Strakonice, e-mail: radim.paulic@seznam.cz
- Václav Pošvic, Botanický ústav AV ČR, v. v. i., Dukelská 135, CZ – 379 01 Třeboň, e-mail: posvic.vaclav@seznam.cz
- Jiří Rybenský, Třída Čs. Armády 579, CZ – 391 81 Veselí nad Lužnicí, e-mail: rybenskyjiri@seznam.cz
- Jitka Štěrbová, AOPK ČR, RP Jižní Čechy, Nám. Přemysla Otakara II. 34, CZ – 370 01 České Budějovice, e-mail: jitka.sterbova@nature.cz
- Alena Vydrová, Jiráskova 297, CZ – 373 82 Boršov nad Vltavou, e-mail: vydrova@najihu.cz
- Libor Zdařil, Heydukova 508/11, České Budějovice, CZ – 37001, e-mail: elzet.dental@seznam.cz

Došlo: 26. 2. 2021

Přijato: 1. 7. 2021